

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1. ระบบการศึกษาและการประเมินผลการเรียน
2. ความหมายของการวัดและการประเมิน
3. ประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียน
4. แนวคิดและหลักการประเมินผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
5. การรายงานผลระดับคะแนน และการให้ระดับคะแนน(เกรด)

ตอนที่ 2 ผลวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน

1. ระบบการศึกษาและการประเมินผลการเรียน

ระบบการประเมินหรือระบบการวัดและประเมินผลการเรียนมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการการศึกษา บทบาทและความสำคัญของการวัดและประเมิน มีดังนี้

1.1 การวัดและประเมินเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบการศึกษา

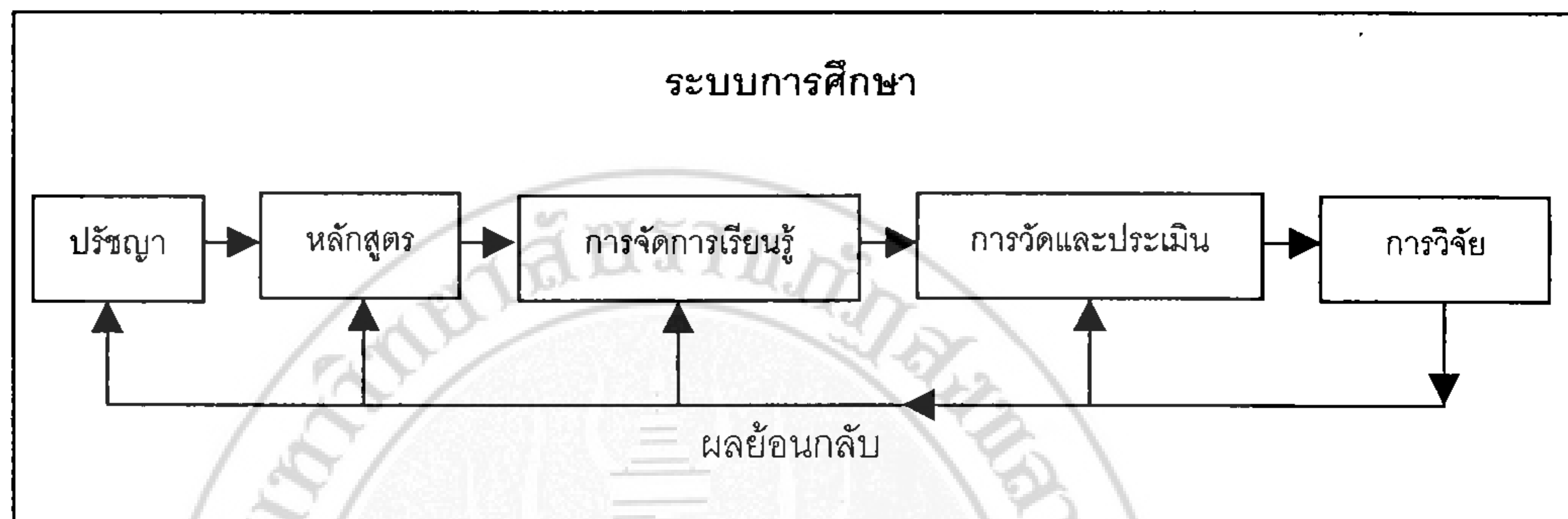
ระบบการศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ๆ หลายองค์ประกอบ มีองค์ประกอบหลัก 5 ประการ (ชวาล แพรัตกุล, 2518 :13) ได้แก่

1. ปรักษาเป็นความเชื่อมั่นของผู้มีอำนาจหรือของชาติว่าต้องการให้ผู้เรียนเป็นบุคคลเช่นไร
2. หลักสูตรเป็นการกำหนดทิศทาง ระดับ และขนาด เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามปรักษา
3. การจัดการเรียนรู้หรือการสอน เป็นการชักจูงหรือแนะนำให้ผู้เรียนเจริญตามทิศทางและขนาดตามหลักสูตร
4. การวัดและการประเมินผล ผู้สอนวัดและประเมินผล เพื่อทราบสถานภาพของผู้เรียน
5. การวิจัย ผู้สอนตรวจสอบข้อสงสัยต่าง ๆ ในการเรียนการสอน

สมบุรณ์ ชิตพงศ์ (2545 : 6-7) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่าองค์ประกอบหลักดังกล่าว แต่ละส่วนมีหน้าที่ต้องทำงานประสานกันอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

คุณภาพของการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับว่า ในแต่ละส่วนประกอบได้ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด ตลอดจนประสิทธิภาพในการประสานงานในการทำงาน ซึ่งหน้าที่ของแต่ละส่วนประกอบตลอดจนการเชื่อมโยงประสานงานกันในการทำงานเป็นไปตามรูปแบบ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบระบบการศึกษา

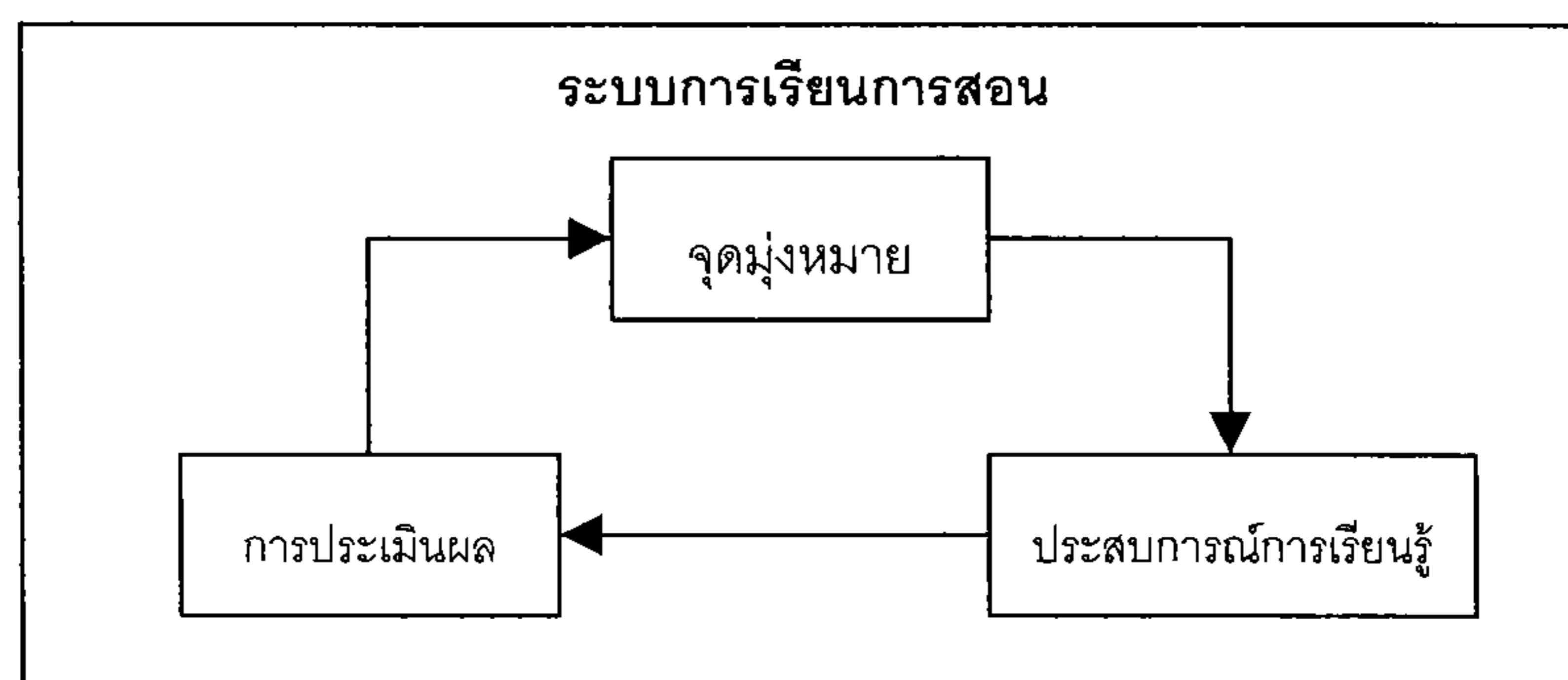

จากภาพเห็นได้ว่า ทุกส่วนของระบบการศึกษานั้นมีความสำคัญและขาดเสียมิได้ ดังนั้น การวัดและประเมินจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์ประกอบหนึ่งของระบบการศึกษา

1.2 การวัดและประเมินเป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน (Teaching Learning Process) หรือวงจรการเรียนรู้

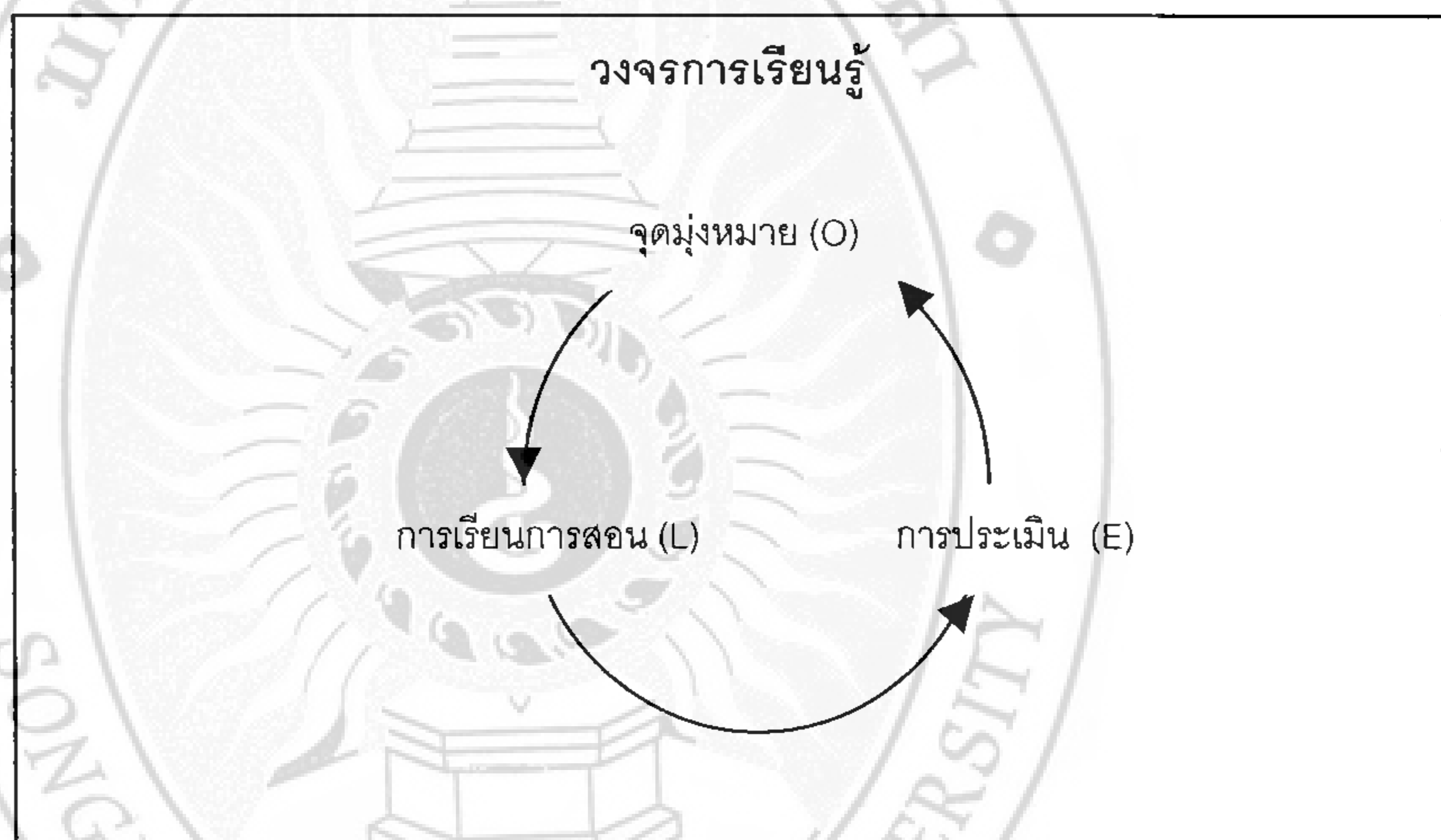
บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535 : 2) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนเริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมายว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง จากนั้นจึงจัดประสบการณ์การเรียนรู้ขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และท้ายสุดจึงประเมินผล ตรวจสอบผลการเรียนรู้ว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายแล้วหรือไม่ หรือผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด ระบบการเรียนการสอนเขียนแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบได้ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 รูปแบบระบบการเรียนการสอน

จากภาพเห็นได้ว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ทำให้ผู้สอนทราบว่าต้องการทำอะไร และเพื่ออะไร จึงเป็นแนวทางในการเลือกเนื้อหาวิชา กิจกรรมการสอนหรือการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วจะต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ว่าสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนหรือไม่ หากไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ก็จะมีการปรับเปลี่ยนวิธีการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่แล้วประเมินผลอีก อุทุมพร จามรมาน(2530:17)ได้เรียกลักษณะ ดังกล่าวว่า เป็นวงจรการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินที่สอดคล้องกันเป็นลูกโซ่ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 รูปแบบวงจรการเรียนรู้

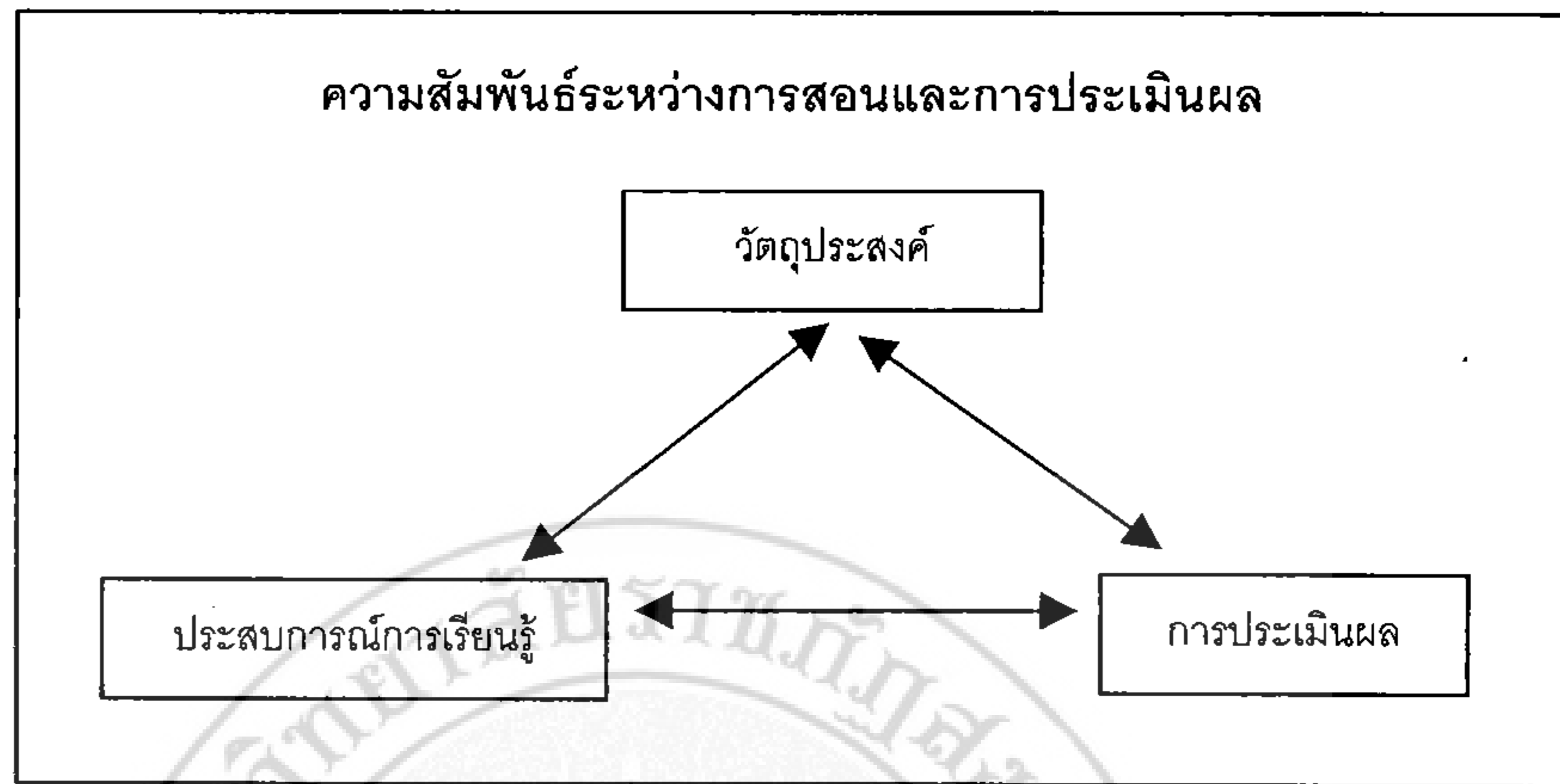

จากภาพเห็นได้ว่า วงจรการเรียนรู้เป็นวงจรที่มีลักษณะต่อเนื่องกันโดยตลอดไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่เน้นการศึกษาตลอดชีวิต

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2528 : 5) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการสอนและการประเมิน คือ จุดมุ่งหมายสำคัญของการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนาด้วยระบุไว้ในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของการเรียนการสอน ผู้สอนจะทราบว่าผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปอย่างไรบ้างก็ต้องอาศัยการประเมินผล ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ของการสอน ประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล แสดงดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการสอนและการประเมินผล

จากภาพเห็นได้ว่าการเรียนการสอน วัตถุประสงค์เป็นตัวบ่งชี้ถึงกระบวนการเรียน การสอนหรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตลอดทั้งการประเมินในขณะเดียวกัน การประเมินและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ช่วยทำให้วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้กระจ่างขึ้น อีกทั้งการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะบ่งชี้ถึงกระบวนการประเมินที่ควรจะใช้และผลที่ ประเมินได้ก็จะเป็นข้อมูลย้อนกลับ แสดงถึงประสิทธิภาพของการสอนและการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่พึงปรารถนาตามวัตถุประสงค์ของการสอนของผู้เรียนแต่ละคน ดังนั้น การวัดและ การประเมินจึงเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญของกระบวนการเรียนการสอน

1.3 การวัดและประเมินทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา(ส.วาสนา ประवालพุกษ และคณะ, 2543 : 10)

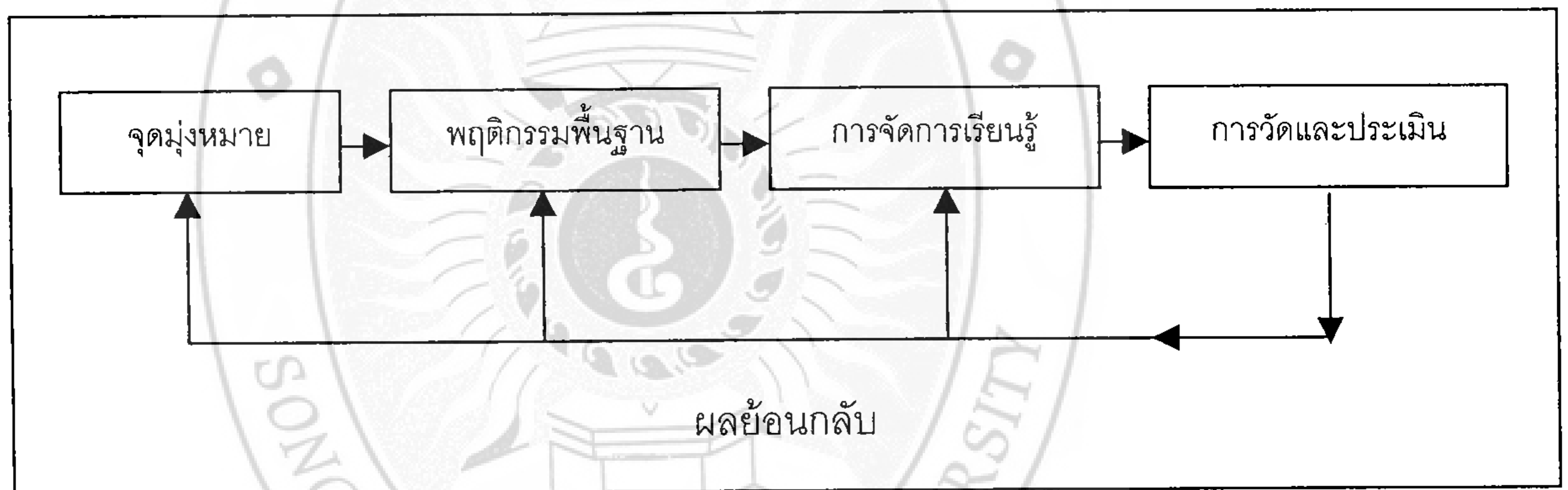
ในสภาพปัจจุบันผู้เรียนต้องเผชิญกับโลกซึ่งต้องการทั้งความรู้และความสามารถใหม่ๆ ขณะเดียวกันก็ต้องสามารถคิดวิเคราะห์ วิจัย และหาข้อสรุปในความรู้เหล่านั้นรวมทั้งควมมีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงการวัดและประเมินผลทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาตาม แนวคิดใหม่ ๆ ท่ามกลางบรรยากาศของการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการประเมินผู้เรียนจึง ถือเป็นงานชิ้นสำคัญของความพยายามที่จะปรับปรุงการศึกษาในหลาย ๆ ด้าน การปฏิรูปด้านการ ประเมินเป็นวิถีทางในการกำหนดเป้าหมายสำหรับผู้เรียนมากขึ้น มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรครู กระตุ้นให้เกิดการปฏิรูปหลักสูตร ปรับปรุงการเรียนการสอนและสื่อการสอน พัฒนาทักษะและ ความสามารถที่จะใช้ในชีวิตจริง สถานการณ์จริง(Authentic Situation)และใช้การประเมินแนวใหม่ (Alternative Assessment) ประเมินผลกาปฏิบัติของผู้เรียนมากกว่าการใช้ข้อสอบมาตรฐานเพื่อให้การ

เรียนการสอนบรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการปฏิรูปการศึกษา นั่นคือ การวัดและประเมินทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา

1.4 การวัดและประเมินทำหน้าที่ตรวจสอบสภาพการพัฒนาของผู้เรียน (สมบุญ ชิตพงศ์, 2545 : 7-10)

บทบาทของการวัดและประเมินทำหน้าที่ตรวจสอบสภาพการพัฒนาของผู้เรียนจึงคล้ายกับเป็นตัวช่วยในการ “ค้น” (Discovery) ให้พบจุดเด่น-ด้อยในแต่ละคนเพื่อช่วยให้สามารถ “พัฒนา” (Development) บุคคลนั้น ๆ ได้ถูกต้อง บทบาทของการวัดและประเมินที่แท้จริงขึ้นอยู่กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญเพราะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุพฤติกรรมตามเป้าหมายได้อย่างตรงจุดนั้นต้องอาศัยผลจากการวัดและประเมินเป็นฐานข้อมูลในการกำกับแนวทางการพัฒนาให้มุ่งตรงไปสู่เป้าหมายได้ตรงจุดอยู่เสมอ ตามรูปแบบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้ ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 รูปแบบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้

จากภาพเห็นได้ว่า การวัดและประเมินทำหน้าที่ตรวจสอบค้นหาข้อมูลในด้านการจัดการเรียนรู้ พฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียนรวมทั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ว่ามีปัญหาและอุปสรรคในด้านใด ทำให้สามารถปรับปรุงและแก้ไขปัญหานั้นได้ตรงจุด ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามสภาพที่เป็นจริง นั่นคือ การวัดและประเมินทำหน้าที่ตรวจสอบสภาพการพัฒนาของผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

1.5 การวัดและประเมินเป็นเครื่องมือประกันคุณภาพทางวิชาการ(ไพศาล หวังพานิช 2543: 5)

กระแสการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายใต้สภาพการแข่งขันและระบบข้อมูลข่าวสาร ทำให้การจัดการศึกษาทุกระดับต้องคำนึงถึงคุณภาพ อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา(มาตรา 9 (3))ส่งผลให้สถาบันการศึกษาทุกแห่ง

ต้องมีมาตรการอย่างชัดเจนเพื่อให้บุคคลทั่วไป ตลาดแรงงานและสังคมโดยรวมเกิดความมั่นใจ ในคุณภาพการดำเนินงานและคุณภาพของผลผลิต หรือผู้จบการศึกษา นั่นคือ หนังสือรับรองจาก สถาบันการศึกษาซึ่งระบุถึงผลการเรียนในรายวิชาต่างๆ ของผู้จบการศึกษาต้องสามารถให้ความมั่นใจ แก่บุคคลทั่วไปได้มากที่สุด ดังนั้น ในการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา จำเป็นต้องมีมาตรการ ที่เกี่ยวข้องในส่วนของการดำเนินการวัดและประเมินผลการศึกษา

2. ความหมายของการวัดและการประเมิน

ในการวัดและประเมินผลการเรียน คำศัพท์ที่มักพบเป็นประจำคือ “การวัด การตีค่า และการประเมิน” คำทั้งสามคำดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและเกิดขึ้นต่อเนื่องกัน อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ความหมายของคำดังกล่าวไว้ ดังนี้

2.1 ความหมายของการวัด (Measurement)

การวัด หมายถึง ขบวนการใด ๆ ที่จะให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่งอันมีความหมายแทน ขนาดสมรรถภาพนามธรรมที่ผู้เรียนผู้นั้นมีอยู่ในตน (ชวาล แพร์ตกุล, 2518 : 40)

การวัด คือการให้ตัวเลขกับลักษณะตามกฎที่กำหนด (อุทุมพร จามรมาน, 2530 : 6)

การวัด หมายถึง การกำหนดตัวเลขเพื่อแทนคุณสมบัติของสิ่งของหรือเหตุการณ์ใด ๆ อย่างมีกฎเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541 : 20)

การวัด เป็นการกำหนดตัวเลขให้กับคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของบุคคลวัตถุหรือ เหตุการณ์ตามแบบแผนที่ชัดเจน หรือตามกฎเกณฑ์ (Sax, 1989 : 14)

การวัด เป็นการกำหนดจำนวนให้กับสิ่งของหรือเหตุการณ์ตามกฎเกณฑ์ที่ได้ให้ ความหมายในเชิงปริมาณ (Wiersma and Jurs, 1990 : 8)

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การวัด (Measurement) เป็นกระบวนการกำหนดค่า เป็นตัวเลขอย่างมีระบบเพื่อบ่งชี้ปริมาณของคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของบุคคลวัตถุ หรือเหตุการณ์ ในการเรียนการสอน การวัดผลการเรียนเป็นกระบวนการเชิงปริมาณเพื่อบอกปริมาณของคุณลักษณะ ของผู้เรียนหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

2.2 ความหมายของการประเมิน (Evaluation)

เขาวดี วิบูลย์ศรีและวดาภรณ์ พูลผลอำนวย (2529 : 97) ได้รวบรวมความหมาย ของการประเมินที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ มี 6 ประการ ดังนี้

1. การมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การตัดสินความเพียงพอของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2. การตัดสินความสอดคล้องต้องกันระหว่างการปฏิบัติกับจุดประสงค์
3. การตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือกระบวนการที่คนคนหนึ่งตัดสินความพึงพอใจหรือคุณค่าของบางสิ่งบางอย่าง
4. การตีความหมายในเชิงปฏิบัติการของบุคคล โดยตีค่าตีราคาในสิ่งนั้นเพื่อตอบคำถามว่าดีแค่ไหน
5. การนำจำนวนที่ได้จากการวัดมาเทียบกับเกณฑ์เพื่อตัดสินคุณค่าของจำนวนที่สังเกตได้
6. กระบวนการค้นหาหรือตัดสินคุณค่าของบางสิ่งบางอย่างโดยใช้มาตรฐานของการประเมินรวมทั้งการตัดสินโดยอาศัยเกณฑ์ภายในและหรือเกณฑ์ภายนอก

กระบวนการของการประเมินผลเกี่ยวข้องกับการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. การเลือกคุณสมบัติสำหรับการประเมิน
2. การพัฒนาและใช้กระบวนการเพื่ออธิบายคุณสมบัติอย่างถูกต้องแน่นอน
3. การสังเคราะห์หลักฐานที่เป็นผลจากกระบวนการ ไปสู่การตัดสินขั้นสุดท้าย

การประเมิน เป็นกระบวนการที่มีระบบในการตัดสินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน (Gronlund , 1976 : 5)

การประเมิน เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่า หรือการตัดสินใจ อันเกิดจากการสังเกตรวมทั้งภูมิหลังและการฝึกฝนของผู้ทำหน้าที่ประเมิน (Sax, 1989 : 24)

การประเมิน เป็นกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับผลจากการวัด หรือการทดสอบ คะแนนที่ได้จากการวัดนำไปตีค่าเป็นเกรด A B C และอื่น ๆ หรือตัดสินว่า ดีเยี่ยม ดี ปานกลาง และอ่อน โดยอาศัยเกณฑ์ภายในและภายนอก (Wiersma and Jurs , 1990 : 9)

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การประเมิน(Evaluation) หมายถึงกระบวนการตัดสินคุณค่าของข้อมูล โดยอาศัยเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อบ่งชี้ว่ามีคุณภาพในระดับมากน้อยเพียงใด

ในการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนเป็นกระบวนการตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของการเรียน ผลการประเมินจะบ่งชี้เป็นระดับคุณภาพว่าดีเยี่ยม ดีมาก ดีและอื่นๆ หรือบ่งชี้เป็นระดับคะแนนหรือเกรด(grade)

2.3 ความหมายของการตีค่าหรือการประเมิน (Assessment)

การตีค่าหรือการประเมิน(Assessment) เป็นคำที่นิยมใช้กันมากและมีความหมายใกล้เคียงกับการวัดและการประเมินดังกล่าวข้างต้น และอาจใช้ในความหมายว่า การตีค่าหรือการประเมินก็ได้ เพื่อความกระจ่างจึงได้รวบรวมความหมายของ “Assessment” ดังมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

การตีค่า(Assessment) เป็นการตีค่าความสามารถของผู้เรียน การตีค่าเน้นที่คุณลักษณะการบรรยาย(Quantitative) มากกว่าการกำหนดตัวเลขค่า หรือคะแนน การตีค่าส่วนใหญ่ใช้มาตร (Scale) 4-7 ช่วง กำหนดตามลักษณะและมีเกณฑ์พิจารณาว่าค่าต่าง ๆ หมายถึงอะไร แตกต่างกันที่ลักษณะใด เช่น ค่า 4 หรือ 5 แตกต่างกันที่ไหน เกี่ยวข้องกับลักษณะส่วนใดของงานที่ส่ง (อุทุมพร จามรมาน, 2540 : 6)

การตีค่า (Assessment) หมายถึงการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่วัดโดยอิงกับสิ่งแวดล้อม การกำหนดเชิงคุณลักษณะและระบุตัวเลขเพื่อการตัดสิน เช่น 4 คือ ดีเลิศ (บรรยายลักษณะว่า ดีเลิศ หมายถึงอะไร) 3 คือ ดี 2 คือ ผ่าน และ 1 คือ ทำใหม่หรือปรับปรุง (ปทีป เมธาคุณวุฒิ ,2540 : 75)

การประเมิน (Assessment) หมายถึง กระบวนการรวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบสำหรับใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้เรียนเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่น จุดด้อย ใช้ตัดสินประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และความเพียงพอของหลักสูตร และใช้ชี้แนะนโยบาย (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2544 : 10)

การประเมิน (Assessment) เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม สังเคราะห์ และตีความข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่นการสัมภาษณ์ การสังเกต การสะสมผลงาน หรือการทำโครงการ เพื่อช่วยครูในการตัดสินใจ (สุมาลี จันทรชลอ , 2542 : 7)

คำว่า “Assessment” เป็นกระบวนการรวบรวมสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกตการเรียน การตรวจสอบสิ่งที่ได้ทำ การทดสอบความรู้และทักษะต่าง ๆ คำถามที่สำคัญก็คือ ถามเพื่อค้นหาว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง (Hart , 1994 : 1)

เยาวดี วิบูลย์ศรี และวดาภรณ์ พูลผลอำนาจ (2529:95-98) ได้รวบรวมความหมายของ“Assessment” ตามทัศนะของบุคคลต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ทัศนะของนักประเมิน “Assessment” หมายถึงกระบวนการรวบรวมข้อมูลให้อยู่ในรูปที่สามารถตีความได้เพื่อใช้เป็นฐานนำไปสู่การตัดสินใจในขั้นประเมิน (Evaluation) ต่อไป

ทัศนะของนักการศึกษาและนักจิตวิทยา "Assessment" หมายถึงกระบวนการต่าง ๆ ของการสังเคราะห์ข่าวสารเกี่ยวกับบุคคล เพื่อนำไปสู่การประเมินคุณค่า(Evaluation)ตามสภาพการณ์ของบุคคลนั้น ๆ เพื่อให้สามารถอธิบายและเข้าใจบุคคลนั้น ๆ ได้ดีขึ้น

ทางการศึกษาและจิตวิทยา "Assessment" มีลักษณะเป็นการประเมินขั้นต้นในรูปของ " Multitrait – Multimethod" กล่าวคือ ในการรวบรวมข้อมูลหรือข่าวสารเกี่ยวกับบุคคล ต้องพิจารณาตัวแปรสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกันหลาย ๆ ตัวแปรแล้วใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ เทคนิคที่ใช้ได้แก่ การทดสอบ การตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การประมาณค่าตลอดจนการวัดแบบอื่น ๆ การใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลซึ่งอาจรวบรวมจากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง

ทางการศึกษา โดยทั่วไป "Assessment" เป็นกระบวนการเบื้องต้นที่พยายามวัดคุณภาพและปริมาณการเรียนรู้การสอนโดยใช้เทคนิคของการประเมิน เช่น การมอบหมายงานให้ทำการประเมินโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การใช้แบบทดสอบ เป็นต้น ส่วนทางด้านจิตวิทยา "Assessment" เป็นกระบวนการที่นำมาใช้ทางด้านจิตวิทยาประยุกต์ เช่น ด้านการทดสอบทางการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านคลินิก หรือด้านอื่น ๆ

ข้อสังเกต กลุ่มประเทศที่อยู่ในเครือจักรภพอังกฤษ นิยมใช้ "Assessment" และ "Evaluation" ในความหมายที่แตกต่างกัน กล่าวคือ "Assessment" จะใช้ในความหมายของการหาคำตอบว่าผู้เรียนเป็นอย่างไร ได้รับผลสำเร็จอะไร ส่วน "Evaluation" ใช้ในการหาคำตอบเพื่ออธิบายผลและประสิทธิผลของการเรียนการสอน ตามความหมายดังกล่าวนี้ย่อมถือได้ว่า "Assessment" เป็นเพียงส่วนหนึ่งของ "Evaluation" แต่ในสหรัฐอเมริกา ชาวอเมริกันมักจะใช้คำทั้งสองในความหมายอย่างเดียวกัน ดังนั้น จึงพบว่าคำทั้งสองอาจจะใช้ในความหมายที่ต่างกันหรือเหมือนกันก็ได้

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การตีค่าหรือการประเมิน(Assessment) เป็นกระบวนการรวบรวมและสังเคราะห์สารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลายจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อการตีค่าความสามารถของผู้เรียนหรือตัดสินคุณค่าตามสภาพหรือเกณฑ์ ซึ่งเน้นการบรรยายคุณลักษณะ โดยไม่มีการลงความเห็นหรือการตัดสินใจ แต่เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงไปสู่การประเมิน(Evaluation) ดังนั้นจึงมีผู้นิยมใช้คำว่า "Assessment" กับ "Evaluation" ในความหมายเดียวกัน นั่นคือ " การประเมิน "

เนื่องจากการวัด (Measurement) เป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งที่วัดอย่างมีกฎเกณฑ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามด้วยการรวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลสารสนเทศต่างๆ จากหลาย ๆ แหล่งอย่างเป็นระบบ(Assessment) เพื่อนำไปสู่การตัดสินคุณค่าตามเกณฑ์และ

ดุลยพินิจหรือการประเมิน (Evaluation) กระบวนการดังกล่าวเกิดขึ้นต่อเนื่องกันโดยเริ่มต้นจากการวัด และสิ้นสุดที่การตัดสินคุณค่าหรือการประเมิน การประเมินมีอาจเกิดขึ้นได้ถ้าปราศจากข้อมูล ดังนั้น กระบวนการดังกล่าวอาจจะเรียกรวม ๆ กันว่า การวัดและประเมิน หรือการประเมินก็ได้

3. ประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียน

ประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียน จำแนกได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้

3.1 การวัดและประเมินจำแนกตามวัตถุประสงค์แบ่งได้เป็น 3 ประเภท (สมบูรณ์ ชิตพงศ์, 2545 : 8 – 10) คือ

3.1.1 การวัดและประเมินก่อนจัดการเรียนรู้ (Pre-Assessment) เป็นการวัดและประเมินพฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียนสิ่งที่เป็นพฤติกรรมพื้นฐานมี อย่างน้อย 3 ประการ คือ

3.1.1.1 พื้นฐานความรู้ที่จำเป็นในการเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุ ได้แก่ สิ่งที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ ทฤษฎี ฯลฯ ซึ่งผู้เรียนต้องรู้มาก่อน โดยสิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐาน อันจำเป็นต่อการเรียนรู้ในหน่วยนั้น ๆ

3.1.1.2 ความสามารถทางสมองอันเป็นพัฒนาการทางด้านปัญญา (Cognitive development) ซึ่งแสดงว่าบุคคลนั้นมีสมองพัฒนาถึงระดับที่จะสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่มีลักษณะเช่นไรได้

3.1.1.3 ความสนใจของผู้เรียนเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเรียนควร เป็นแรงจูงใจภายในมากกว่าการจูงใจภายนอก

ถ้าผู้เรียนยังบกพร่องในพื้นฐานเรื่องใด ต้องสร้างความพร้อมด้านนั้นๆให้เกิดขึ้น

3.1.2 การวัดและประเมินขณะดำเนินการเรียนรู้ (Formative Assessment) เป็นการวัดและประเมินการเปลี่ยนแปลงในแต่ละระยะของการเรียนรู้ เพื่อให้รู้ว่าบุคคลสามารถรอบรู้ (Mastered) ไปตามลำดับ (Hierarchy) ในหน่วยการเรียนรู้แล้วหรือไม่ การวัดและประเมินช่วงนี้ถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ทำการวัดและประเมินหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยจบลง ผลการวัดช่วยให้สามารถประเมินได้ว่า ในส่วนใดของหน่วยที่มีบุคคลยังไม่ผ่าน (Nonmastered) ก็พัฒนาโดยการซ่อมเสริม (Remedial) เพื่อให้ผ่านโดยเฉพาะหน่วยนั้นให้ได้ก่อนจัดการเรียนรู้ใน หน่วยการเรียนรู้ถัดไป

3.1.3 การวัดและประเมินหลังการจัดการเรียนรู้ (Summative Assessment) เป็นการวัด และประเมินรวบยอดของการเรียนรู้ทั้งหมด พฤติกรรมที่ต้องวัดและประเมินมีอย่างน้อย 2 ประการ คือ

3.1.3.1 พฤติกรรมเชิงบูรณาการ (Integration) เป็นพฤติกรรมที่ได้จากการบูรณา การของแต่ละจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.1.3.2 พฤติกรรมเด่นที่ต้องการเน้น พฤติกรรมบางอย่างเป็นพฤติกรรมที่จำเป็นและสำคัญที่ต้องการให้ผู้เรียนคงอยู่และพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ จึงจำเป็นต้องประเมินเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้

3.2 การวัดและประเมินจำแนกตามกรอบอ้างอิง (เปรมใจ สุขสมานวงศ์, 2523 :37 -38 และ สุวิมล ว่องวานิช, 2539 :34-35) สรุปแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

3.2.1 การวัดและประเมินแบบอิงเกณฑ์ เป็นการเปรียบเทียบระดับความสามารถกับเกณฑ์มาตรฐาน หรือนำผลจากการวัดของแต่ละคนไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความสามารถของคนอื่น ๆ จึงเป็นการวัดและประเมินที่ดีในแง่ของการที่ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดบกพร่อง และสามารถปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่บกพร่องได้จึงเหมาะสำหรับการเรียนการสอน แต่มีจุดด้อยในแง่ของความยากในการกำหนดจุดตัดหรือเกณฑ์มาตรฐานและการกำหนดมาตรฐาน

3.2.2 การวัดและประเมินแบบอิงกลุ่ม เป็นการเปรียบเทียบระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนกับคนอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน โดยยึดคนส่วนใหญ่หรือกลุ่มเป็นหลักในการเปรียบเทียบคะแนนที่นำมาเปรียบเทียบของผู้เรียนต้องมาจากแบบทดสอบฉบับเดียวกัน การวัดและประเมินแบบนี้ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความกระตือรือร้นและเกิดการแข่งขันในการเรียนรู้ จุดด้อยของการวัดและประเมินแบบนี้คือ ผู้ได้รับการประเมินระดับดี อาจจะมีความสามารถไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานก็ได้และไม่ทราบจุดบกพร่องของผู้เรียน

3.2.3 การวัดและประเมินแบบอิงเกณฑ์อิงกลุ่ม เป็นการวัดและประเมินแบบอิงเกณฑ์ผสมกับแบบอิงกลุ่ม โดยเปรียบเทียบระดับความสามารถกับเกณฑ์มาตรฐานก่อนแล้วจึงเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน ดังนั้นผู้สอนและผู้เรียน จึงทราบระดับความสามารถของผู้เรียนทั้งกลุ่มรวมทั้งจุดบกพร่องและสามารถปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่บกพร่องได้ นอกจากนี้ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและเกิดการแข่งขันในการเรียนรู้

3.2.4 การวัดและประเมินแบบอิงตนหรืออิงความมอกงามเป็นการเปรียบเทียบระดับความสามารถพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน โดยพิจารณาจากคะแนนก่อนและหลังการเรียนรู้ ปริมาณความแตกต่างของคะแนนก็คือปริมาณความมอกงาม การวัดและประเมินแบบนี้ไม่เน้นการแข่งขัน แต่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความตั้งใจมากยิ่งขึ้นเพื่อการปรับปรุงตัวเอง จุดด้อย คือ ไม่มีข้อมูลว่าผู้เรียนได้มีความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ และเกิดความไม่ยุติธรรมแก่ผู้เรียนที่เรียนดี หรือได้คะแนนก่อนการเรียนสูง แม้ว่าจะมีความตั้งใจและพยายามแล้วก็ตาม คะแนนหลังการเรียนรู้อาจมีขอบเขตจำกัด ดังนั้นความแตกต่างของคะแนนมักไม่สูง จึงถูกมองว่ามีปริมาณความมอกงามไม่สูงหรือมีพัฒนาการน้อย

อารีย์ วชิรวิภากร(2542:21-22) ได้เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างการประเมินแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อแตกต่างระหว่างการประเมินแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม

การประเมินแบบอิงเกณฑ์	การประเมินแบบอิงกลุ่ม
1. เป็นการเปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนกับเกณฑ์ที่ตั้งเอาไว้โดยไม่คำนึงถึงคะแนนของผู้อื่น	1. เป็นการเปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนกับคะแนนของกลุ่ม หรือคะแนนของผู้เรียนคนอื่น
2. ให้ข้อมูลในลักษณะแบบอิงกลุ่มได้	2. ให้ข้อมูลในลักษณะแบบอิงเกณฑ์ไม่ได้
3. เหมาะสมกับการสอบเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน	3. เหมาะสมกับการสอบเพื่อตัดสินผลการเรียน เช่น สอบปลายภาคและสอบคัดเลือก
4. สามารถประเมินได้ทั้งผลการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู	4. สามารถประเมินได้เฉพาะผลการเรียนของผู้เรียน
5. คะแนนจากการสอบ มักจะมีการกระจายต่ำ	5. คะแนนจากการสอบ มักจะมีการกระจายสูง
6. ข้อสอบจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการสอนที่กำหนดไว้	6. ข้อสอบจะต้องสอดคล้องกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร
7. ความยากง่ายของข้อสอบไม่ใช่สิ่งสำคัญ	7. ข้อสอบที่ดีต้องมีความยากง่ายพอเหมาะ
8. ไม่จำเป็นต้องใช้ข้อสอบฉบับเดียวกัน	8. จำเป็นต้องใช้ข้อสอบฉบับเดียวกัน
9. เน้นความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและโครงสร้าง	9. ความเที่ยงตรงทุกแบบมีส่วนสำคัญ
10. การวิเคราะห์ข้อสอบใช้เกณฑ์ภายนอกเช่น คนที่รอบรู้และไม่รอบรู้	10. การวิเคราะห์ข้อสอบใช้เกณฑ์ภายใน คือ กลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ

3.3 การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2544:126) กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริง เป็นการประเมินจากการปฏิบัติที่ผู้สอนมอบหมายงานหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนทำตามกำหนด หรือให้เลือกทำตามความสนใจและความถนัด งานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ทำมักจะมีลักษณะต่างกันตั้งแต่ข้อสอบเขียนตอบและการปฏิบัติตามสถานการณ์ชีวิตจริง แม้จะไม่สามารถคาดคะเนสถานการณ์จริงที่ผู้เรียนจะนำผลการเรียนรู้ไปใช้ได้แน่ชัดก็ตาม แต่สามารถดำเนินการประเมินการปฏิบัติใกล้เคียงกับสถานการณ์

ของชีวิตจริงได้ ดังนั้น งานหรือกิจกรรมในการประเมินตามสภาพจริงที่มีลักษณะสอดคล้องกับชีวิตจริงมาก การประเมินก็มีความเหมาะสมมาก

อารีย์ วชิรวิภากร (2542 : 22) ได้กล่าวว่า การประเมินจากสภาพจริงในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการในการสังเกต บันทึก และรวบรวมข้อมูลจากวิธีการและผลที่ผู้เรียนทำ ซึ่งเป็นการประเมินที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องตลอดเวลาควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เน้นวัดที่การแสดงออก กระบวนการผลิต และแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน

3.3.1 หลักการประเมินจากสภาพจริงในชั้นเรียน

3.3.1.1 ต้องสามารถผนึกเข้าไปกับหลักสูตรที่สอดคล้องกับความจริงและวัตถุประสงค์

3.3.1.2 ชี้นำโดยความรู้ที่ผู้เรียนมีพัฒนาการและเรียนรู้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

3.3.1.3 ดำเนินการตลอดเวลาและสะสมจากการสังเกตพฤติกรรมหลายด้านและตัวอย่างชิ้นงานผลิตของผู้เรียน

3.3.1.4 แสดงออกถึงวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

3.3.1.5 เกิดความเชื่อถือและไว้วางใจต่อผู้ที่มีส่วนร่วมในการประเมินโดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนและผู้ปกครอง

3.3.2 ลักษณะสำคัญของการประเมินตามสภาพจริง(อารีย์ วชิรวิภากร,2542:23 -25)

3.3.2.1 เป็นการประเมินที่ทำควบคู่ไปกับการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.3.2.2 เป็นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมเป็นสำคัญ (Performance based) ซึ่งแสดงออกมาจริง

3.3.2.3 ให้ความสำคัญในการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน

3.3.2.4 เน้นการพัฒนาผู้เรียนและการประเมินตนเอง

3.3.2.5 ตั้งอยู่บนพื้นฐานเหตุการณ์ในชีวิตจริง เชื่อมต่อการเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริง

3.3.2.6 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการปฏิบัติในทุกบริบททั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชนอย่างต่อเนื่อง

3.3.2.7 เน้นคุณภาพของผลงาน ซึ่งเป็นผลจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลายด้านของผู้เรียน

3.3.2.8 เน้นการวัดความสามารถในการคิดระดับสูง เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ เป็นต้น

3.3.2.9 ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีการชื่นชม ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนานไม่เครียด

3.3.2.10 สนับสนุนในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในการเรียน

3.3.3 การประเมินตามสภาพจริง

การประเมินตามสภาพจริง เป็นการประเมินผลสำเร็จจากการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรายงานตนเอง แบบทดสอบวัดความสามารถจริง (Authentic test) แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

3.4 การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment)

การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (อารีย์ วชิรวราการ, 2542 : 93) เป็นการประเมินผลงานที่ผู้เรียนเป็นผู้ทำหรือสร้างความรู้ขึ้นมาด้วยตนเอง เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าหรือตัดสินผลการเรียน และเป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินตามสภาพจริงซึ่งเป็นทางเลือกใหม่ของการประเมินผลการเรียนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แฟ้มสะสมงานเป็นที่เก็บรวบรวมหลักฐานผลงานหรือชิ้นงานที่แสดงถึงความสามารถจริง ซึ่งเจ้าของแฟ้มเป็นผู้ผลิต ผู้คัดเลือกผลงาน และเป็นผู้เก็บผลงานไว้อย่างเป็นระบบด้วยตนเองหรือภายใต้คำแนะนำของผู้สอน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผลงาน กำหนดเกณฑ์การตัดสินและแสดงความรู้สึกต่อผลงานแฟ้มสะสมงานนี้จะให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเจ้าของแฟ้ม ได้แก่ ความสนใจ ความสามารถ ความพยายาม ความก้าวหน้า ผลสัมฤทธิ์ และเจตคติ เป็นต้น

การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน จะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินโดยการให้คะแนนแบบรูบริก (Rubric Scoring) เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส่วนใหญ่เป็นมาตร (Scale) ประมาณ 4-7 ช่วงโดยเขียนบรรยายให้เห็นลักษณะ เช่น 4 คือ ดีเลิศ (บรรยายลักษณะว่า ดีเลิศ เป็นอย่างไร) 3 คือ ดี (บรรยายลักษณะว่า ดี เป็นอย่างไร ซึ่งคุณภาพย่อมแตกต่างจากดีเลิศ) เป็นต้น การกำหนดเกณฑ์ควรเป็นเกณฑ์ที่เปิดเผยและเป็นที่ยอมรับกันทุกฝ่าย ส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ที่กำหนดร่วมกันทั้งผู้สอน ผู้เรียน และอาจจะมีผู้เกี่ยวข้องร่วมด้วย เน้นการประเมินตนเอง การประเมินเพื่อน และการประเมินโดยผู้สอน หรือกล่าวได้ว่าเป็นการประเมินจากหลายฝ่ายในคุณภาพของกระบวนการปฏิบัติงานหรือผลิตผลหรือชิ้นงาน

4. การวัดและประเมินผลการเรียนระดับอุดมศึกษา

4.1 สภาพการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาต้องจัดให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) การจัดการศึกษายึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) ให้สถานศึกษาวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (มาตรา 26) และให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษาจึงต้องปฏิรูปทุกส่วนในระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความพร้อมในชีวิตทุกประการ กล่าวคือมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้คู่คุณธรรม จัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถประกอบอาชีพชั้นสูงและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขในสังคมทุกระดับ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถชี้แนะและพัฒนาสังคมสู่ความเจริญอย่างยั่งยืน อุทุมพร จามรมาน (2530 :1)กล่าวว่า การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเป็นการพัฒนาให้เกิดทักษะ เกิดความรู้ เกิดความรักและมีทัศนคติที่ดีตลอดจนมีคุณธรรมในอาชีพที่จะทำในอนาคต มหาวิทยาลัยทุกแห่งต่างกำหนดอย่างสอดคล้องกันว่ามีหน้าที่บุกเบิกแสวงหาทำนุบำรุงและถ่ายทอดความรู้ตลอดจนสร้างเสริมคุณธรรมให้กับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยให้เป็นผู้ที่เปรียบพร้อมด้วยสติและปัญญา มีความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ที่จะไปประกอบอาชีพ และขณะเดียวกันก็เป็นผู้ที่รู้จักตนเอง ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนและได้คำตอบจากการวัดและการประเมิน ดังนั้นการวัดและประเมินจึงเป็นตัวชี้ให้เห็นว่าผลิตผลของมหาวิทยาลัยมีลักษณะดังที่คาดหวังไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด สภาพการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษามีลักษณะสิ้นสุดเป็นรายวิชา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของผู้สอนซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ อีกทั้งผู้เรียนก็เป็นผู้ใหญ่ที่มีความคิดและความรับผิดชอบ การเรียนการสอนจึงต้องมีการตกลงกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนว่าจะเรียนจะสอนและจะประเมินผลกันอย่างไร ดังนั้นอาจารย์ผู้สอน

ทุกคนควรต้องจัดทำแนวทางการเรียนการสอนแก่นักศึกษาในสัปดาห์แรกของแต่ละภาคเรียน พร้อมทั้งชี้แจงและทำความเข้าใจกับนักศึกษา แนวทางการเรียนการสอนตามข้อเสนอแนะในการปฏิบัติของสถาบันราชภัฏสงขลา ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของรายวิชา ได้แก่ ชื่อวิชา รหัสวิชา จำนวนหน่วยกิตและคาบเรียน สังกัดโปรแกรมวิชา คณะและชื่ออาจารย์ผู้สอนรวมทั้งสถานที่ทำงานของผู้สอน

2. ลักษณะวิชาและคำอธิบายรายวิชา

3. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

4. เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน

5. สื่อและวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

6. การวัดและเกณฑ์การประเมินผลการเรียน

7. เอกสารหรือตำราประกอบการเรียน

4.2 หลักการวัดและประเมินผลการเรียน

หลักการวัดและประเมินผลการเรียน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2535 : 67-68) มีดังนี้

4.2.1 เน้นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนมากกว่าเพียงการตัดสินได้-ตก

4.2.2 ประเมินผลการเรียนโดยคำนึงถึงประสบการณ์และลักษณะของผู้เรียน

4.2.3 ประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบที่ผสมผสานกับการสอน

4.2.4 ประเมินผลการเรียนต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์กับการสอน

4.2.5 ประเมินให้รอบด้านทั้งพุทธิพิสัย ด้านเจตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

4.2.6 ถ้าเป็นไปได้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการประเมินผลการเรียน

4.2.7 บอกรเกณฑ์การประเมินผลการเรียนและแนวปฏิบัติเพื่อนำสู่การบรรลุซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดให้ผู้เรียนทราบตั้งแต่เริ่มการสอน

4.3 กระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน

การวัดและประเมินผลผู้เรียนเป็นกระบวนการที่มีระบบ (ไพศาล หวังพานิช, 2543 : 13 – 25) ต้องดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ตามความต้องการ เช่น ประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ประเมินผลรวบยอดเพื่อตรวจสอบศักยภาพการเรียนรู้ เพื่อการคัดเลือก และอื่น ๆ เป็นต้น

4.3.2 การกำหนดคุณลักษณะที่จะวัด วัดให้ครอบคลุมทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย การกำหนดพิมพ์เขียวการทดสอบ (Test Blueprint) จะช่วยให้ผู้สอนกำหนดสิ่งที่ต้องการวัดได้ชัดเจน และสะดวกในการวัดและประเมินผล

4.3.3 การกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดควรใช้เครื่องมือและวิธีการวัดหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้การวัดสมบูรณ์และเป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ได้แก่

4.3.3.1 การสังเกต ใช้ในการตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการแสดงออก บุคลิกท่าทาง ความร่วมมือ ความตั้งใจ ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เรียน

4.3.3.2 การทำรายงาน (Report) ใช้วัดและประเมินศักยภาพในการค้นคว้า ประมวลเรียบเรียงความรู้จากแหล่งต่าง ๆ อันเป็นความสามารถในการบูรณาการ การเสนอ ความคิด แนวทางปฏิบัติ การวางแผนตลอดจนการแก้ปัญหาต่าง ๆ

4.3.3.3 การปฏิบัติ (Performance Test) ใช้วัดและประเมินด้านทักษะพิสัย มุ่งให้ผู้เรียนได้ดำเนินการปฏิบัติจริง เพื่อแสดงขั้นตอนวิธีปฏิบัติ และผลงานหรือชิ้นงาน

4.3.3.4 ข้อสอบ (Test) เป็นเครื่องมือหลักที่ใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียนด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา รูปแบบที่นิยมใช้คือ ข้อสอบปากเปล่า และข้อสอบข้อเขียน ได้แก่ ข้อสอบแบบถูก-ผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ แบบเลือกตอบ และแบบเขียนบรรยาย

4.3.4 การสร้างเครื่องมือ สร้างเครื่องมือให้มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นโดยสร้างตามพิมพ์เขียวการทดสอบที่มีจำนวนข้อและเวลาที่เหมาะสม โดยใช้ภาษา ถูกต้องรัดกุม ชัดเจน ง่ายประเด็นสำคัญ ถูกหลักวิชา ส่งเสริมความถูกต้องและความดีงาม

4.3.5 การตรวจคุณภาพเครื่องมือ มีการตรวจคุณภาพของเครื่องมือก่อนและหลังการดำเนินการวัดและประเมินผลในด้านความชัดเจน ตรงตามพฤติกรรมและเนื้อหาที่จะวัดและครอบคลุมหลักสูตร เหมาะสมกับเวลาและระดับของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักวิชา รวมทั้งวิเคราะห์ ตรวจสอบคุณภาพ ในด้านความยากง่าย อำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นและ ความเที่ยงตรง

4.3.6 การจัดทำเครื่องมือ รวบรวมและจัดเรียงข้อสอบที่มีคุณภาพเพื่อจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือ โดยคำนึงถึงการจัดหมวดหมู่ตามลำดับเนื้อหา หรือกลุ่มคุณลักษณะด้วยความประณีต มีรูปลักษณะที่ดึงดูดหรือเร้าใจ มีคำชี้แจงที่ชัดเจน รวมทั้งข้อความสมบูรณ์และถูกต้องตามหลักภาษา

4.3.7 การดำเนินการวัดต้องเตรียมความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ผู้ดำเนินการเข้าใจบทบาทและภาระงาน ผู้เข้าสอบมีความกระตือรือร้นและพร้อมที่จะแสดงความสามารถในการตอบหรือปฏิบัติอย่างเต็มที่ภายใต้เงื่อนไขหรือกติกาเดียวกัน

4.3.8 การตรวจให้คะแนน คะแนนจากการสังเกต การสัมภาษณ์ การตอบข้อสอบ การเขียนรายงาน การปฏิบัติงานและอื่น ๆ จะต้องบันทึกเก็บไว้เป็นหลักฐานและเป็นระบบ มีเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน และมีความยุติธรรม

4.3.9 การประเมินผลประกอบด้วย ผลการวัดที่ถูกต้องเชื่อถือได้ และตรงกับสภาพที่เป็นจริง มีเกณฑ์ (Criteria) ที่ชัดเจนเหมาะสม มีดุลยพินิจ (Judgement) เพื่อนำไปสู่การตัดสินหรือประเมินผลอย่างเป็นธรรม ผู้ประเมินมีความรอบรู้และตัดสินโดยสอดคล้องกับเป้าหมาย หรือนโยบายของสถาบัน

4.3.10 การใช้ผลการวัดและประเมินในด้านการปรับปรุงการเรียนและการสอน การวินิจฉัยจุดเด่นจุดด้อยของผู้เรียน ใช้ตรวจสอบประสิทธิภาพการสอน ประเมินคุณภาพของเครื่องมือและประเมินรายวิชา

4.4 ระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนระดับอุดมศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ส.ว.สนา ประมวลพฤกษ์และคณะ, 2543 : (7) -(13))

4.4.1 แนวคิดและหลักการประเมินผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา

ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา รัฐจะต้องดำเนินการปฏิรูปหลักสูตร ระบบการเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียนให้บังเกิดผลตามสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย จึงได้เสนอแนวคิดและหลักการประเมินผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาไว้ดังนี้

4.4.1.1 การประเมินผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องกำหนดผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนอย่างชัดเจน ออกแบบการสอนที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งบูรณาการการประเมินไว้ในการสอน มีระบบการให้เกรดบนพื้นฐานของข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งผลการสอบและผลการปฏิบัติ

4.4.1.2 การปฏิรูปการประเมิน ช่วยทำให้ผู้สอนเกิดการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนมากขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดการพัฒนาบุคลากร กระตุ้นให้เกิดการปฏิรูปหลักสูตร รวมทั้งการปรับปรุงการเรียนการสอน

4.4.1.3 การพิจารณาคุณภาพเชิงเทคนิคของการประเมินให้รอบคอบและครอบคลุม เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ โดยการประเมินทุก ๆ วิธีสามารถประเมินได้เพียงการสุ่มตัวอย่างเนื้อหาที่ครูสอนและที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ และผู้สอนต้องคำนึงถึงเนื้อหาทุกส่วนโดยไม่ทำการสอนเพื่อการสอบ

4.4.1.4 ทฤษฎีใหม่ของการประเมิน (The Alternative Approach) มีลักษณะเป็นพหุมติ เน้นสติปัญญาและความแตกต่างระหว่างบุคคล เชื่อว่าบุคคลสามารถเรียนรู้วิธีการเรียนรู้

กระบวนการคิดของบุคคลเกี่ยวข้องกับความรู้ที่เกิดภายในตนเองและความรู้ความคิดซึ่งเกิดขึ้นกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

4.4.1.5 การประเมินแนวใหม่ (Alternative Assessment) มีคุณลักษณะที่สำคัญคือ มุ่งเน้นการบูรณาการการประเมินและการสอนเข้าด้วยกัน โดยมีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย แตกต่างในการเรียนการสอน ผู้เรียนจะมีลักษณะเป็นตัว มีส่วนร่วมในการวางแผนและมาตรฐาน มีส่วนร่วมในกระบวนการประเมิน สามารถประเมินตนเองและสะท้อนกลับ โดยคาดหวังให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะและความสามารถที่จะใช้ในชีวิตจริงหรือสถานการณ์จริง (Authentic Situation) ผู้เรียนสามารถทำรายงานผลการเรียนรู้ของตนเองโดยเขียนบันทึก (Journal) และจัดทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ไว้เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าของตน คะแนนที่นำมาประเมินจะมีลักษณะเป็นแผนภาพ (Profile) ไม่ใช่คะแนนตัวเดียว

4.4.2 ข้อเสนอกระบวนการทัศน์ใหม่ของการประเมิน

4.4.2.1 องค์ประกอบของการวัดและการประเมิน ประกอบด้วย ความรู้ความคิดในระดับสูง (Cognitive and Meta Cognitive Competencies) ความรู้ลึก ความซาบซึ้ง (Affective Competencies) การปฏิบัติและคุณลักษณะต่าง ๆ (Psychomotor Competencies) โดยพิจารณาความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Emotional Maturity) ร่วมด้วย

ผลการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาที่ควรวัดและประเมินประกอบด้วย 3 ส่วน โดยจะสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพไว้ในผลการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ (Authentic) ประกอบด้วย

1. ผลการเรียนรู้เฉพาะวิชา ความรู้ลึกหรือรอบรู้ในวิชาที่เรียน
2. ผลการเรียนรู้ที่เป็นทักษะในการสื่อสารเฉพาะบุคคล ได้แก่ การสื่อสารที่มีประสิทธิผล ทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะในการจัดระบบ การรวบรวมความรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การทำงานและเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานกลุ่ม และการคิดคำนวณและแปลความตัวเลข
3. ผลการเรียนรู้ที่เป็นความสามารถทั่วไปทางวิชาการ ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้วิจารณญาณ การสังเคราะห์ความรู้กับความคิดของตนเองเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

4.4.2.2 การวัดและประเมินต้องเน้นทั้งกระบวนการและผลงาน โดยวัดอย่างต่อเนื่อง ให้เห็นภาพที่ชัดเจน ในสภาพการเรียนรู้ที่แท้จริง (Authentic Assessment)

4.4.2.3 เน้นการประเมินโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน

4.4.2.4 เทคนิคการประเมินต้องหลากหลาย เน้นการแก้ปัญหาในชีวิตจริง ที่ใช้การปรึกษาหารือหรือค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.4.2.5 เน้นปฏิสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยรอบตัวของผู้เรียน

4.4.2.6 กลยุทธ์ของการวัดและการประเมินมุ่งเน้นการประเมินตามเป้าหมายของหลักสูตรการประเมินเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและการเรียนรู้ และการประเมินในบริบทเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

4.4.2.7 การกำหนดแนวทางการประเมินเน้นการมีส่วนร่วม การให้มีประสบการณ์ความสำเร็จ การเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้อย่างสันติสุข

4.4.3 ข้อเสนอในการพัฒนาระบบการวัดและการประเมินผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

4.4.3.1 การปฏิรูปการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด จำเป็นต้องพิจารณาโดยองค์รวมตั้งแต่เป้าหมายของการจัดการศึกษาของประเทศ

4.4.3.2 การพัฒนาด้านการวัดและประเมินจำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

4.4.3.3 การวัดและประเมินผู้เรียนระดับอุดมศึกษา จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การกำหนดวิธีการและเครื่องมือวัดที่มีคุณภาพเชิงเทคนิค เพื่อการประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาและใช้การวัดและประเมินเพื่อการเทียบระดับและการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างการศึกษาในทุกระบบ สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4.3.4 ยุทธศาสตร์ 6 ประการของระบบการวัดและการประเมินผลผู้เรียน

1) ด้านผู้สอน การสื่อสารสร้างความรู้และความเข้าใจในกลุ่มอาจารย์ ในเรื่องระบบการวัดและประเมินผู้เรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนมีความตระหนักและมีเจตคติที่ดีต่อการนำไปปฏิบัติ สามารถจุดประกายให้ผู้เรียนเปลี่ยนเจตคติและยอมรับการเรียนการสอนและการประเมินแนวใหม่ รวมทั้งสามารถประเมินตนเองและใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียน

2) ด้านผู้เรียน การปรับเปลี่ยนเจตคติของผู้เรียนให้เกิดการยอมรับในการเรียนการสอนและการประเมินแนวใหม่ เพื่อนำสู่การปรับพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานในการประเมินสามารถประเมินตนเองเพื่อพัฒนา การเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการประเมินผู้สอน

3) ด้านผู้บริหาร การสร้างความเข้าใจและความตระหนักแก่ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ในความสำคัญของการปฏิรูปด้านการวัดและการประเมินผลผู้เรียน เพื่อให้เกิดแรงผลักดันที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรมภายในสถาบันการศึกษา

4) ด้านสังคมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ มีส่วนร่วมในการประเมินสถานศึกษา หลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาและการบริหารจัดการในสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงการเป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา

5) ด้านนโยบายและการจัดการระดับชาติ การกำหนดให้การปฏิรูปด้านการเรียนการสอน การวัดและประเมินแนวใหม่เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งผู้สอนและผู้เรียนรวมถึงการจัดแหล่งความรู้ช่วยเหลือสนับสนุนผู้สอน การจัดสรรทรัพยากรเงินทุนวิจัยที่มุ่งการปฏิรูปด้านการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผล การติดตามกำกับตรวจสอบ และการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้สอนที่มีผลงานด้านการปฏิรูปการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน

6) ด้านการประเมินคุณธรรมและจริยธรรม จำเป็นต้องกำหนดนิยามของคุณธรรมและจริยธรรมที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดในตัวผู้เรียนระดับอุดมศึกษาอย่างชัดเจนรวมทั้งมีการวางแผนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน โดยให้ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันกำหนดคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน กำหนดเกณฑ์การประเมินตลอดจนการกำหนดเครื่องมือหรือวิธีการที่จะใช้ในการประเมินคุณธรรมจริยธรรม

5. การรายงานผลระดับคะแนนและการให้ระดับคะแนน(เกรด)

5.1 การรายงานผลระดับคะแนนมีหลายวิธีทั้งในรูปเชิงคุณภาพและปริมาณโดยสรุปแบ่งออกได้เป็น 9 ประเภทดังนี้

5.1.1 ระดับคะแนนแบบร้อยละ เป็นแบบเก่าแก่ใช้กันมานาน โดยกำหนดให้ผลการเรียนรู้ทั้งหมดเท่ากับ 100 คะแนน และเทียบคะแนนที่สอบได้เป็นร้อยละ การรายงานผลเป็นร้อยละนี้ จะอธิบายผลการเรียนรู้ไม่ค่อยดีนัก เพราะขึ้นอยู่กับระดับความยากง่ายของแบบทดสอบ ถ้าข้อสอบง่าย ผู้สอบจะทำคะแนนได้มาก ถ้าข้อสอบยากก็จะทำคะแนนได้น้อย นอกจากนี้ยังแบ่งละเอียดเกินไป คะแนนที่ต่างกันคะแนนสองคะแนนอาจแตกต่างกันหรือไม่แตกต่างกันก็ได้เช่น ระหว่างคะแนน 89 % กับ 90 % ทำให้ผู้สอบยากที่จะตัดสินว่าคะแนนทั้งสองนี้แตกต่างกัน

5.1.2 ระดับคะแนนแบบ 2 ระดับ คือ ได้ – ตก (Pass – Fail Scale) แบบนี้ จำแนกผลการเรียนรู้ออกเป็น 2 ระดับ คือ

P = ได้ (Pass)

F = ตก (Fail)

หรือ S = ผ่าน (Satisfactory)

U = ไม่ผ่าน (Unsatisfactory)

การให้ระดับคะแนนแบบนี้จะใช้ได้กับระดับผลการเรียนสำหรับบางวิชาเท่านั้น ได้แก่ วิชาที่ไม่มีหน่วยกิต หรือมีหน่วยกิตแต่นักศึกษาลงทะเบียนแบบไม่นับหน่วยกิต (audit) หรือ เป็นรายวิชาฝึกปฏิบัติ ฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล (Individual Study) เป็นต้น และจะไม่มีระดับค่าคะแนนเป็นตัวเลขให้

ระดับคะแนนแบบนี้เป็นการแบ่งอย่างหยาบที่สุด ผู้สอนให้ระดับคะแนน ได้สะดวกดี และยังตัดสินผลการเรียนที่มีความคลาดเคลื่อนน้อยกว่าแบบอื่นด้วย แต่ก็มีปัญหา ในการกำหนดเส้นแบ่งระหว่างได้กับตก ซึ่งก็เหมือนกับแบบอื่น ๆ คือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ คุณภาพ และคุณธรรมของผู้สอน

5.1.3 ระดับคะแนนแบบสามอักษร(Three-Letter Scale) เป็นการขยายแบบได้-ตก เนื่องจากแบบ ได้-ตก ค่อนข้างหยาบและเหมาะสมกับบางรายวิชา ถ้านำไปใช้กับทุกรายวิชาเกรงว่า จะบอกความแตกต่างของระดับผลการเรียนรู้ได้ไม่ดีพอ จึงขยายออกเป็น 3 ระดับดังนี้

G = ดี (Good)

P = ผ่าน (Pass)

F = ตก (Fail)

หรือ O = ดีเด่น (Outstanding)

S = ผ่านเป็นที่พอใจ (Satisfactory)

N = ต้องปรับปรุง (Need Improvement)

หรือ H = เกียรตินิยม (Honors)

S = ผ่าน (Satisfactory)

U = ไม่ผ่าน (Unsatisfactory)

การให้ระดับคะแนนแบบสามอักษรนี้ นิยมใช้รายงานผลในการประเมินผล ความก้าวหน้าเพื่อบอกว่าจุดประสงค์ใดผ่านแล้ว และจุดประสงค์ใดยังไม่ผ่าน (บุญธรรม กิจปรีดา บริสุทธิ์, 2535 : 195 – 198)

สถาบันราชภัฏสงขลา (2545 : 103) กำหนดการประเมินในรายวิชาที่หลักสูตร บังคับให้นักศึกษาเรียนเพิ่มเติม และรายวิชาอื่น ๆ ที่นับค่าระดับคะแนน มีรายละเอียดดังนี้

ผลการเรียน	ระดับการประเมิน
ผ่านดีเยี่ยม (ผย.)	PD (Pass with Distinction)
ผ่าน (ผ.)	P (Pass)
ไม่ผ่าน (มผ.)	F (Fail)

การให้ระดับคะแนนไม่นับค่าคะแนนเป็นตัวเลข ระดับการประเมินที่ถือว่าสอบได้ คือ ผ่านดีเยี่ยมหรือผ่าน กรณีสอบไม่ผ่าน นักศึกษาต้องลงทะเบียนใหม่จนกว่าจะสอบผ่าน

5.1.4 ระดับคะแนนแบบสี่ประเภท (Four-Category Scale) เป็นการปรับเพื่อให้ สะดวกในการรายงานมากขึ้น โดยจะแบ่งผลการเรียนรู้เป็น 4 ระดับ แต่ให้เป็น 5 ตัวอักษร ดังนี้

ผลการเรียนรู้	ระดับคะแนน	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Honors)	H	3
ดีมาก(Superior achievement)	S	3
ดีเป็นที่พอใจ (Satisfactory achievement)	G	2
ผ่านขั้นต่ำ (Meet minimum requirement)	P	1
ไม่ผ่านขั้นต่ำ (Did not meet minimum requirement)	X	-

ระดับคะแนน H กับ S ถือว่าเป็นระดับเดียวกัน เมื่อนำไปคิดแต้มเฉลี่ยจะได้ 3 คะแนนเท่ากัน ต่างกันเฉพาะ H จะให้ไว้เพื่อเกียรตินิยมเท่านั้น การรายงานผลแบบนี้ คะแนน X มีความหมายว่า ยังไม่ถือว่าตก และจะมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อส่งผลงานเพิ่มเติมจนครบถึงเกณฑ์ขั้นต่ำ ก็จะเปลี่ยนเป็น P หรือระดับคะแนนอื่น ระดับคะแนน X จึงเป็นการให้คะแนนแบบชั่วคราวไว้ก่อน (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2535: 195-198)

5.1.5 ระดับคะแนนแบบห้าอักษร (Five - Letter Scale) แบบนี้เป็นแบบที่นิยมกัน มากโดยทั่วไปใช้ตัวอักษร A B C D และ E หรือใช้ตัวเลข 4 3 2 1 และ 0 แทนระดับคุณภาพของผลการเรียนรู้ ดังนี้ (สุมาลี จันทร์ชลอ, 2542:283)

ผลการเรียนรู้	ระดับคะแนน	ค่าระดับ
ดีเลิศ (Excellent)	A	4
ดี (High satisfaction)	B	3
ปานกลาง (Satisfaction)	C	2
อ่อน (Poor)	D	1
ตก (Unsatisfaction)	E หรือ F	0

การรายงานการประเมินผลการเรียนในประเทศออสเตรเลียโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังรายละเอียด ดังนี้ (ส.วาสนา ประवालพฤกษ์และคณะ,2543:48)

ผลการเรียนรู้	ระดับคะแนน	ช่วงคะแนน
ดีมาก (High distinction)	A	85 - 100
ดี (Distinction)	B	75 - 84
พอใช้ (Credit)	C	65 - 74
ผ่าน (Pass)	D	50 - 64
ตก (Fail)	F	0 - 49

การรายงานผลการเรียนของสถานศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544:254-261) แบ่งผลการเรียนออกเป็น 5 ระดับ มีรายละเอียด ดังนี้

ผลการเรียนรู้	ช่วงคะแนน	ค่าระดับ
ดีมาก	80-100	4
ดี	70-79	3
พอใช้	60-69	2
ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	50-59	1
ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	0-49	0

ส่วนการรายงานผลการเรียนของมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์วิทยาเขต Los Banos (ส.วาสนา ประवालพฤกษ์และคณะ,2543 :50) แบ่งผลการเรียนรู้ ดังนี้

ผลการเรียนรู้	ระดับคะแนนเป็นตัวเลข
ดีมาก	1.00
ดี	1.25
พอใช้	1.75
ผ่าน	2.00
ตก	2.25

5.1.6 ระดับคะแนนแบบแปดอักษร (Eight - Letter Scale) เป็นแบบที่ขยายแบบห้าอักษรเพื่อให้จำแนกผลการเรียนรู้ละเอียดและเอื้อประโยชน์กับนักศึกษามากขึ้น โดยแบ่งดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์,2535:199)

ผลการเรียนรู้	ระดับคะแนน	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	4.0
ดีมาก (Between good and excellent)	B ⁺	3.5
ดี (Good)	B	3.0
ดีพอใช้ (Between fair and good)	C ⁺	2.5
พอใช้ (Fair)	C	2.0
อ่อน (Between poor and fair)	D ⁺	1.5
อ่อนมาก (Poor)	D	1.0
ไม่ผ่าน (Unsatisfactory)	E	0

การรายงานแบบนี้เหมาะกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับบัณฑิตศึกษา เพราะผลการเรียนต้องได้ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน B จึงจะถือว่าผ่าน ข้อบังคับสภาประจำสถาบันราชภัฏสงขลา (2545 : 103) ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษา ระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ.2541 กำหนดให้มีการประเมินผลการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร โดยให้ระดับคะแนนแบบแปดอักษร (Eight – Letter Scale) ดังกล่าวข้างต้น

5.1.7 ระดับคะแนนแบบเก้าตัวเลข (Nine - Number Scale) แบบนี้ แบ่งระดับผลเรียนเป็นเก้าระดับตามคุณภาพความสามารถ ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์,2535:200)

ผลการเรียนรู้	ระดับคะแนนเป็นตัวเลข
ดีเลิศ (Excellent)	9
ดีมาก (Between good and excellent)	8
ดี (Good)	7
พอใช้ค่อนข้างดี (Between fair and good)	6
พอใช้ (Fair)	5
อ่อน (Between poor and fair)	4
อ่อนมาก (Poor)	3
ตก (Between unsatisfactory and poor)	2
ตกเลย (Unsatisfactory)	1

5.1.8 ระดับคะแนนแบบสิบอักษร แบบนี้ใช้ตัวอักษร 10 ระดับ

ระดับคะแนน	ค่าระดับคะแนน
A ⁺	4.33
A	4.00
A ⁻	3.67
B ⁺	3.33
B	3.00
B ⁻	2.67
C ⁺	2.33
C	2.00
D	1.00
F	0.00

ระดับคะแนนแบบสิบอักษรนี้ใช้ในคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยนอร์ทเวสต์เทิร์น

“ Grades of Northwestern University School of Law” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก
(http://www.law.northern.edu/mainpages/curriculum/grading_policy.htm (April 25,2003)

5.1.9 ระดับคะแนนแบบสิบสองอักษร หรือ 12 ระดับ (อารีย์ วชิรวิภากร, 2542 : 289)

ผลการเรียนรู้	ระดับคะแนน	ค่าระดับคะแนน
Excellent	A	4.0
	A ⁻	3.7
	B ⁺	3.3
Good	B	3.0
	B ⁻	2.7
	C ⁺	2.3
Satisfactory	C	2.0
	C ⁻	1.7
	D ⁺	1.3
Passing	D	1.0
	D ⁻	0.7
Failing	F	0
Credit	C	
No Credit	NC	

สถาบันการศึกษาที่ใช้ระดับคะแนนแบบสิบสองอักษรนี้ ได้แก่ Caltech California State University การให้คะแนนแบบนี้เหมาะกับระดับบัณฑิตศึกษา เพราะการศึกษาในระดับนี้ ผลการเรียนต้องไม่ต่ำกว่าระดับ B ซึ่งจำแนกผู้เรียนออกได้ 5 ระดับ ได้แก่ A⁺ A⁻ B⁺ B⁻ และ B⁻ ทำให้ผลการเรียนมีค่าคะแนนละเอียดมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นการให้ระดับคะแนนเพื่อแสดงผลการเรียนของนักศึกษาจึงมีได้หลายแบบ และสามารถนำเสนอในรูปของตัวอักษร หรือตัวเลข หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ก็ได้ แต่ต้องมีความหมายกำกับไว้ให้ชัดเจน เพื่อเข้าใจตรงกัน

5.2 การให้ระดับคะแนน(เกรด)

การให้ระดับคะแนน(เกรด) หรือการตัดเกรด เป็นหน้าที่รับผิดชอบของผู้สอนและเป็นกิจกรรมสุดท้ายของการประเมินผลการเรียนในแต่ละรายวิชา โดยจำแนกผู้เรียนตามระดับการเรียนรู้หรือเรียกว่า เกรด ซึ่งถือเป็นข้อสรุปที่บ่งชี้ถึงระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลในการเรียน ผู้สอนมีหน้าที่ปฏิบัติด้วยความละเอียดรอบคอบและให้ความยุติธรรมมากที่สุดเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สอดคล้องตรงตามสภาพที่เป็นจริง ดังนั้นผู้สอนซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินต้องดำเนินการอย่างถูกวิธี เริ่มต้นตั้งแต่การวัด การใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่ถูกต้อง ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพในการรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลายจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือคะแนนพอเพียงและน่าเชื่อถือ เพื่อนำไปสู่การตัดเกรดได้อย่างถูกต้อง วิธีการให้ระดับคะแนนหรือการตัดเกรด (ไพศาล หวังพานิช, 2543 : 48 – 53) ที่นิยมใช้มี 2 วิธี คือ

5.2.1 การตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์ เป็นวิธีที่ควรใช้กับผู้เรียนที่ผ่านการคัดเลือก หรือใช้กับรายวิชาหลักหรือวิชาเอก ซึ่งเกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

5.2.1.1 เกณฑ์ที่ใช้ เป็นเกณฑ์แบบสมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งกำหนดไว้ล่วงหน้าหรือคาดหวังไว้เช่น อาจกำหนดเกณฑ์เป็น 5 หรือ 8 เกรด ดังนี้

กรณี 5 เกรด อาจกำหนดดังนี้

คะแนนร้อยละ	ระดับคะแนน
80 – 100	A
70 – 79	B
60 – 69	C
50 – 59	D
0 - 49	E

กรณี 8 เกรด อาจกำหนดเกณฑ์ดังนี้

คะแนนร้อยละ	ระดับคะแนน
80 – 100	A
75 – 79	B ⁺
70 – 74	B
65 – 69	C ⁺
60 – 64	C
55 – 59	D ⁺
50 – 54	D
0 - 49	E

ตัวอย่างดังกล่าวมิใช่เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป แต่สถานศึกษาอาจกำหนดใช้เป็นเกณฑ์กลาง ในทางปฏิบัติ ผู้สอนสามารถกำหนดเกณฑ์การให้ระดับคะแนนหรือตัดเกรดในรายวิชาของตนได้เอง อาจจะแตกต่างจากเกณฑ์กลางตามสภาพของแต่ละวิชา

5.2.1.2 ระบบคะแนน นิยมใช้ระบบคะแนนดิบ(Raw Score) ที่เป็นผลรวมจากการวัดทั้งหมดในรายวิชาตามที่กำหนดไว้ เช่น คะแนนรายงาน คะแนนสอบกลางภาค คะแนนสอบปลายภาค เป็นต้น โดยการรวมคะแนนจะต้องเป็นไปตามสัดส่วนหรือน้ำหนักที่กำหนดไว้

5.2.2 การตัดเกรดแบบอิงกลุ่ม เป็นวิธีการที่ใช้กับผู้เรียนทั่ว ๆ ไปหรือใช้กับรายวิชาบังคับ ผู้เรียนมีพื้นฐานในรายวิชานั้นแตกต่างกันอย่างหลากหลาย รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง คือ

5.2.2.1 เกณฑ์ที่ใช้เป็นเกณฑ์แบบสัมพัทธ์(Relative Criteria)ซึ่งไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า แต่จะพิจารณาจากคะแนนผลการสอบเพื่อกำหนดเกณฑ์หรือกำหนดจำนวนเกรด

5.2.2.2 ระบบคะแนนที่ใช้ นิยมใช้คะแนนที (T-Score) โดยแปลงคะแนนสอบแต่ละครั้งเป็นคะแนนที (T-Score) แล้วรวมคะแนนแต่ละคนตามสัดส่วน หรือน้ำหนักที่กำหนดไว้

5.2.3 การดำเนินการตัดเกรด แต่ละแบบมีวิธีดำเนินการดังนี้

5.2.3.1 แบบอิงเกณฑ์ กำหนดเกณฑ์ในรูปของคะแนนที่จะได้ในแต่ละเกรด นำคะแนนรวมที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อกำหนดเกรดของผู้เรียนแต่ละคน

การตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์มีประเด็นที่ควรพิจารณา 2 ประการ คือ จุดอ่อนของวิธีการนี้อยู่ที่ความยากง่ายของข้อสอบซึ่งมีผลต่อการได้เกรดของผู้เรียนแต่ละคน ในทางปฏิบัติจึงต้องพยายามใช้ข้อสอบที่มีความยากง่ายระดับปานกลางและวัดได้ตรงเนื้อหาและพฤติกรรมที่

ต้องการจะวัด จุดเด่นของวิธีการนี้ คือ การรักษามาตรฐานการศึกษาได้เป็นอย่างดี เพราะผู้เรียนจะต้องใช้ความพยายามเพื่อให้ผ่านเกณฑ์

5.2.3.2 แบบอิงกลุ่ม มีลำดับขั้นตอนในการตัดเกรด ดังนี้

1) แปลงคะแนนจากการวัดแต่ละครั้งเป็นคะแนนที (T-Score)
2) รวมคะแนนที่จากการวัดทุกครั้งของผู้เรียนแต่ละคนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้แล้วหาค่าเฉลี่ย

3) กำหนดจำนวนเกรดโดยพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ประกอบ ได้แก่ ความแตกต่างของคะแนน (ช่วงห่างของคะแนน) สภาพกลุ่มผู้เรียนในด้านระดับความสามารถ ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการเรียนรวมทั้งระดับความตั้งใจของผู้สอนและปัจจัยอื่น ๆ สำหรับการเรียนการสอน

4) กำหนดเกรดจำนวนเกรด เช่น 3 เกรด ให้พิจารณาต่อไปว่า ควรเป็นเกรด A B C หรือเกรด B C D หรือเกรด C D E หรืออีกนัยหนึ่ง พิจารณาว่าเกรดสูงสุดและต่ำสุดของกลุ่มควรเป็นอะไร อาทิ เกรดสูงควรจะเป็น A หรือ B หรือ C และเกรดต่ำสุดควรจะเป็นเกรด E หรือ D

5) เมื่อทราบจำนวนเกรดและเกรดสูงสุดกับต่ำสุดแล้วทำการตัดเกรดโดย
-หาพิสัย (Range) ของคะแนน พิสัย = คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด
-หาช่วงคะแนนของแต่ละเกรด ช่วงคะแนน = พิสัย / จำนวนเกรด
-กำหนดเกรดแต่ละเกรดตามช่วงคะแนนโดยพิจารณาเป็น 2 กรณี คือ จำนวนเกรดเป็นคู่ เช่น 2 หรือ 4 เกรด ให้แบ่งหรือตัดเกรดจากคะแนนกึ่งกลางหรือให้ $T = 50$ เป็นจุดแบ่งระดับคะแนน จำนวนเกรดเป็นคี่ เช่น 3 หรือ 5 เกรด ให้เกรดกลางคลุมคะแนนกึ่งกลางซึ่งอยู่ระหว่างคะแนนที่ $50 - (\text{ช่วงเกรด} / 2)$ กับ $50 + (\text{ช่วงเกรด} / 2)$

อนึ่ง ในกรณีที่ใช้ระบบการแบ่งเกรดย่อยเป็น $B^+ B C^+ C D^+ D$ ด้วยวิธีการตัดเกรดแบบอิงกลุ่ม ควรกำหนดเกรดหลัก 5 เกรดก่อนแล้วจึงแบ่งย่อยในเกรด เป็น 8 หรือ 12 เกรด โดยให้แต่ละเกรดย่อยมีช่วงพิสัย (Range) เท่ากัน

การตัดเกรดแบบอิงกลุ่ม มีจุดอ่อนและจุดเด่นที่ควรพิจารณา จุดอ่อนของวิธีนี้คือ การใช้เปรียบเทียบผู้เรียนด้วยกันเองภายในกลุ่ม เนื่องจากใช้คะแนนมาตรฐานและมีได้กำหนดเกณฑ์ไว้ก่อน ทำให้ผู้เรียนที่ได้เกรดสูงอาจจะเรียนไม่เก่งจริง หรือผู้ที่ได้เกรดต่ำก็อาจจะไม่ได้เรียนอ่อนจริง ดังนั้นในทางปฏิบัติผู้สอนจะต้องใช้ดุลยพินิจอย่างถี่ถ้วน พิจารณาสภาพกลุ่มผู้เรียนเพื่อกำหนดจำนวนเกรด เกรดสูงสุดและต่ำสุด จุดเด่นของวิธีการนี้คือ ความยากง่ายของข้อสอบจะไม่มีผลกระทบต่อระดับคะแนนหรือเกรดแต่อย่างใด

5.2.4 ปัญหาเกี่ยวกับการตัดเกรด เนื่องจากการตัดเกรดต้องมีเกณฑ์เป็นตัวกำหนด จึงมักมีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการ กล่าวคือ

5.2.4.1 ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐาน ผู้สอนบางคนอาจถูกวิจารณ์ว่า ปล่อยเกรดหรือกดยเกรด เนื่องจากมีมาตรฐานและความคาดหวังในผลการสอนแตกต่างกัน ทำให้เกณฑ์แตกต่างกันไป ผู้สอนควรกำหนดมาตรฐานและความคาดหวัง โดยพิจารณาปัจจัยประกอบไปด้วย ได้แก่ ความเป็นไปได้ ระดับหรือวัยของผู้เรียน ความสำคัญของรายวิชา รวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอนของตนและสิ่งอื่นที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

5.2.4.2 ปัญหาเกี่ยวกับความรู้สึก ความรู้สึกนึกคิดใด ๆ ที่มีต่อผู้เรียนซึ่งมิได้เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะหรือข้อกำหนดจึงไม่ควรนำมาประกอบการตัดเกรดหรือตัดสินผลการเรียน

5.2.4.3 ปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน การตัดเกรดรายวิชาบังคับ โดยรวมผู้เรียนจากหลากหลายสาขาวิชา เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ การตัดเกรดจึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ ตัดเกรดรวมทั้งหมดหรือแยกตัดเกรดตามสาขาวิชา ผู้สอนต้องพิจารณาความเหมาะสม กล่าวคือ การตัดเกรดรวมเป็นการตัดเกรดโดยใช้เกณฑ์เดียวกันตัดสินผู้เรียนทุกสาขา จุดเด่นก็คือ ความเป็นมาตรฐานเดียวกัน เป็นการรักษามาตรฐานเชิงวิชาการของรายวิชา ส่วนจุดด้อยคือผู้เรียนแต่ละสาขาวิชามีความรู้พื้นฐานที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดการได้เปรียบหรือเสียเปรียบตามพื้นฐานความรู้ของแต่ละคน สร้างความไม่ยุติธรรมแก่ผู้เรียน ส่วนการตัดเกรดแยกเป็นการตัดเกรดโดยใช้คะแนนที่ได้จากการวัดที่เหมือนกัน แต่กำหนดเกณฑ์การตัดเกรดแตกต่างกันตามสภาพพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน จุดด้อยคือ มาตรฐานการเรียนย่อมแตกต่างกันในรายวิชาเดียวกัน วิธีตัดเกรดแบบนี้ย่อมทำได้ ถ้าเป็นนโยบายที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ตามความถนัดและตามสภาพความรู้พื้นฐานที่แท้จริงของผู้เรียน

การให้ระดับคะแนนหรือการตัดเกรด แม้จะเป็นเอกสิทธิ์ของผู้สอนก็ตาม ผู้สอนต้องพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนและด้วยความยุติธรรม อีกทั้งต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาและนโยบายที่กำหนดโดยสถานศึกษา ดังนั้น ผู้สอนหรือผู้ประเมินต้องตัดสินใจว่า ต้องการเน้นการตัดเกรดที่สอดคล้องกับนโยบายที่มุ่งรักษามาตรฐานการเรียนรู้รายวิชาและมาตรฐานเชิงวิชาการในวิชาชีพ หรือมุ่งเน้นการเรียนรู้ตามความถนัดและตามสภาพพื้นฐานความรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน การให้ระดับคะแนนของผู้เรียนนอกจากชี้บ่งถึงระดับความรู้ความสามารถและผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนของผู้เรียนแล้วยังบ่งชี้ถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษา ตลอดจนความเชื่อถือหรือการยอมรับของสังคม

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต

จากการศึกษาผลการวิจัยว่าด้วยการประเมินผลการเรียนในระดับอุดมศึกษา มีดังนี้

เปรมใจ สุขสมานวงศ์ (2523 :66-68) ได้ศึกษารูปแบบในการให้คะแนนแก่นักศึกษาของ อาจารย์วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบการให้คะแนนที่นิยมมากที่สุดคือ รูปแบบอิงกลุ่ม ซึ่งมีวิธีการให้ระดับคะแนน 3 ลักษณะ ได้แก่ การทำคะแนนที่ การใช้โค้งปกติ และการใช้วิธีการของ สติวอิด รูปแบบที่นิยมรองลงมา คือ รูปแบบอิงเกณฑ์ โดยการตั้งเกณฑ์คะแนน เปอร์เซ็นต์ รูปแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่มซึ่งมีวิธีการให้ระดับคะแนน 2 ลักษณะ คือการทำคะแนนที่ ประกอบกับคะแนนเปอร์เซ็นต์ และการใช้โค้งปกติประกอบกับคะแนนเปอร์เซ็นต์ รูปแบบสุดท้าย คือ อิงความงอกงามซึ่งมีวิธีการให้ระดับคะแนน 2 ลักษณะ คือ อิงคะแนนเปอร์เซ็นต์ และอิงกลุ่ม โดยใช้โค้งปกติ องค์ประกอบที่นิยมใช้มากที่สุดในการประเมินผลการเรียน คือ การทดสอบย่อย ระหว่างภาคและการทดสอบปลายภาค ส่วนองค์ประกอบที่ใช้พิจารณาเปลี่ยนแปลงระดับคะแนน มากที่สุด คือ ความตั้งใจเรียน รองลงมา คือการพิจารณาคะแนนใหม่ และความประพฤติของ นักศึกษาตามลำดับ

สุวิมล ว่องวานิช (2533 :4-6) ได้ศึกษาสภาพการวัดและประเมินผลการเรียนในจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย การวัดความรู้ทางทฤษฎีส่วนใหญ่ เป็นข้อสอบแบบอัตนัย หรือแบบอัตนัยคละกับปรนัย สำหรับแบบปรนัยอย่างเดียวมีเป็นส่วนน้อย ทั้งนี้ ข้อสอบแบบปรนัยที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแบบเลือกตอบ โดยภาพรวมในการวัดภาคปฏิบัติ จุดเน้น อยู่ที่กระบวนการปฏิบัติมากกว่าคุณภาพของงาน แตกต่างกันบ้างระหว่างสาขาวิชา เครื่องมือที่ใช้ ส่วนใหญ่เป็นรายงานการปฏิบัติและการสอบด้วยข้อสอบข้อเขียน การวัดจุดมุ่งหมายด้านจิตพิสัย มีน้อยมาก วิธีการวัดและประเมินผลที่อาจารย์ปฏิบัติ มีความคล้ายคลึงกันในเรื่องกระบวนการ สร้างข้อสอบ การสอบ การตรวจข้อสอบและการตัดเกรด ส่วนใหญ่สอบ 2 ครั้งต่อภาคเรียนและเป็นแบบปิดตำรา การตัดสินผลการเรียนมีลักษณะเป็นแบบอิงตน ไม่เป็นระบบอิงเกณฑ์ หรืออิงกลุ่มอย่างแท้จริง เพราะมีการปรับเปลี่ยนหรือยืดหยุ่นเกณฑ์การตัดสิน อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ มีการวิเคราะห์ข้อสอบ ในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ ส่วนใหญ่หัวหน้าภาควิชามีบทบาทในการตัดสิน ผลการเรียน โดยเฉพาะขั้นตอนการตัดเกรด ส่วนในกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ หัวหน้า ภาควิชามีบทบาทน้อยหรือไม่มี ในการสำรวจปัญหาและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและการ ประเมินผลการเรียนพบว่า อาจารย์เรียกร้องให้มีการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน ให้มีคุณภาพดีขึ้น โดยเฉพาะการให้ความรู้โดยการอบรมให้ตรงตามลักษณะวิชาในแต่ละสาขาวิชา อาจารย์ส่วนใหญ่มีจิตสำนึกที่จะให้การประเมินผลมีความยุติธรรม แต่ไม่มีความมั่นใจในวิธีการ

ที่ตนปฏิบัติกันอยู่ นอกจากนี้อาจารย์จากหลายคณะให้ข้อคิดเห็นว่าการตัดเกรดควรให้มีช่วงห่างละเอียดกว่าเดิม เช่น เกรด A แยกเป็น A^+ A และ A^-

รุ่งฤทธิ์ หวังอารีย์ (2536 :96 -101) ศึกษาวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ได้ข้อค้นพบคล้ายคลึงกับการศึกษาของ สุวิมล ว่องวานิช (2533 :4-6) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การเรียนการสอนของอาจารย์ส่วนใหญ่ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้ามีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ การสอนเริ่มด้วยผู้สอนได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนแล้วแจ้งให้นักศึกษาทราบก่อนดำเนินการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้เนื้อหา ด้านทฤษฎี คือ ข้อสอบซึ่งส่วนใหญ่เป็นแบบอัตนัย การวัดภาคปฏิบัติแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนใหญ่พิจารณาผลงานการปฏิบัติและรายงานการปฏิบัติ แต่คณะวิทยาศาสตร์ คณะพลังงานและวัสดุ และคณะเทคโนโลยีการเกษตร พิจารณาจากรายงานผลการปฏิบัติ และการสอบข้อเขียน การวัดจุดมุ่งหมายด้านจิตพิสัยมีน้อยมาก ส่วนใหญ่จัดสอบภาคเรียนละ 2 ครั้ง แบบปิดตำราตอบ ส่วนใหญ่ไม่มีการพัฒนาข้อสอบ การตัดเกรดเป็นแบบอิงกลุ่มมากกว่าแบบอิงเกณฑ์ การตัดเกรดถือเป็นเอกสิทธิ์ของผู้สอน เฉพาะสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังมีเกณฑ์ว่า ต้องตัดเกรดให้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.80 - 2.80 ส่วนสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีการแก้ไขเกรดได้ตามเกณฑ์ของคณะกรรมการวิชาการประจำคณะ จากการสำรวจความคิดเห็นและปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อให้อาจารย์สามารถวัดและประเมินผลการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความ เป็นธรรมแก่นักศึกษา

สุปราณี อัครชีพ(2536 :200-201) ได้ศึกษาวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า การประเมินผลการเรียน อาจารย์ผู้สอนให้เกรดอยู่ในระดับสูง คือ เกรด A B^+ และ B เครื่องมือที่ผู้สอนใช้ในการวัดผลผู้เรียนในแต่ละประเภทวิชา มีความแตกต่างกัน เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการเรียนแต่ละรายวิชาแตกต่างกัน รายวิชาที่มีลักษณะบรรยายใช้แบบทดสอบและรายงาน รายวิชาที่มีลักษณะปฏิบัติการใช้แบบทดสอบปฏิบัติการและรายงาน รายวิชาที่มีลักษณะสัมมนาใช้แบบสังเกต การมีส่วนร่วมอภิปรายในประเด็นที่น่าสนใจในชั้นเรียนและรายงาน รายวิชาที่มีลักษณะฝึกภาคสนามใช้รายงานการปฏิบัติงานหรือรายงานสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกภาคสนาม วิธีการประเมินผลรายวิชา ประเมินผลจากคะแนนแบบทดสอบ คะแนนรายงานรวมทั้งพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การตัดเกรดผู้สอน

ตัดเกรดโดยมีรูปแบบในการตัดเกรดด้วยวิธีการอิงเกณฑ์ อิงกลุ่ม และอิงเกณฑ์ร่วมกับการอิงกลุ่ม วิธีการตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์ผู้สอนกำหนดคะแนนเกณฑ์เป็นเปอร์เซ็นต์ และในการประเมินผลการเรียนเป็น S(พึงพอใจ) และ U(ไม่พึงพอใจ) ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีรูปแบบในการตัดเกรด แต่ให้เกรดตามดุลยพินิจของผู้สอนจากการปฏิสัมพันธ์เชิงวิชาการกับผู้เรียน

สุภาพร ลอยด์(2523 อ้างถึงใน ชูศรี กาญจนวงศ์,2539 : 21) ได้ศึกษาลักษณะการแจกแจงอันดับคะแนนของบัณฑิตครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นที่เข้าศึกษา พ.ศ.2515 – 2521 พบว่า ค่าอันดับคะแนนเฉลี่ยรายปีในปีที่ 1 2 3 และ 4 ของนิสิต มีมัธยฐานอยู่ระหว่าง 2.48 – 3.30 โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในชั้นปีที่ 1 รุ่นปีการศึกษา 2515 และสูงสุดในปีที่ 4 รุ่นปีการศึกษา 2518 ลักษณะการแจกแจงของอันดับคะแนนเฉลี่ยรายปีของนิสิตปีที่ 1 และปีที่ 4 ทั้ง 4 รุ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชูศรี กาญจนวงศ์(2539 :115-118) ได้ศึกษาส่วนประกอบความแปรปรวนและแนวโน้มของแต้มเฉลี่ยสะสมของนิสิตระดับปริญญาตรีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า แต้มเฉลี่ยสะสมในแต่ละคณะของนิสิตที่เข้าศึกษาปี 2532-2534 มีลักษณะการแจกแจงคล้ายคลึงกัน แต่มีความแตกต่างระหว่างคณะวิชา ความแปรปรวนของแต้มเฉลี่ยสะสมของนิสิตมาจากความแตกต่างระหว่างนิสิตมากที่สุด รองลงมา คือ ภาควิชา กลุ่มสาขาวิชา คณะ ตามลำดับ ไม่พบความแปรปรวนระหว่างรุ่นที่เข้าศึกษา แสดงว่าการให้คะแนนของอาจารย์มีความสอดคล้องกันในทุกรุ่นที่เข้าศึกษา แต่มีความแตกต่างระหว่างภาควิชา กลุ่มสาขาวิชา และคณะ นอกเหนือจากความแตกต่างระหว่างนิสิต แต้มเฉลี่ยสะสมของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสัตวแพทย์ ต่ำกว่าคณะอื่น และแต้มเฉลี่ยสะสมโดยเฉลี่ยของนิสิตคณะครุศาสตร์ นิเทศศาสตร์ แพทยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ สูงกว่าคณะอื่นและโดยสรุป แต้มเฉลี่ยสะสมของนิสิตในรุ่นที่เข้าศึกษาปี 2534 มีแนวโน้มสูงกว่ารุ่นที่เข้าศึกษาปี 2527-2533

ส.วาสนา ประवालพฤกษ์และคณะ(2543,:38 -52) ได้ศึกษาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนระดับอุดมศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 ได้ผลสรุปดังนี้

1. จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา ในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า ทั้ง 3 สาขา มีองค์ประกอบของการวัดในภาพรวมเช่นเดียวกัน กล่าวคือ มีการวัดภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และด้านจิตพิสัย และมีวิธีการวัดที่คล้ายคลึงกันทั้ง 3 สาขา โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเช่น สอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ทำรายงานทั้งเป็นงานกลุ่มและงานเดี่ยว เน้นการฝึกปฏิบัติจริง วัดทั้งกระบวนการและผลการปฏิบัติ วัดความตั้งใจเรียน ความสนใจ เป็นต้น

2. ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผู้เรียน ในทัศนะของศึกษานิเทศก์และอาจารย์ผู้สอน ระดับอุดมศึกษา โดยมองความเชื่อมโยงระหว่างระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับระดับอุดมศึกษา พบว่า

2.1 ด้านความรู้ในการประเมิน ได้แก่ ขาดความรู้ความเข้าใจรวมทั้งเข้าใจไม่ตรงกัน ในประเด็นต่างๆเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผู้เรียนได้แก่ ความชัดเจนในการประเมิน การประเมินตามสภาพจริง การประเมินที่สอดคล้องกับการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน(Portfolio)และการประเมินตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นต้น

2.2 ด้านวิธีการประเมิน ได้แก่ ไม่มีรูปแบบการประเมินที่เป็นรูปธรรมและหลากหลาย ขาดวิธีการประเมินที่บ่งชี้คุณภาพได้ตาม Benchmark เกณฑ์การประเมินของผู้สอนแต่ละคนไม่เป็นเกณฑ์เดียวกัน ไม่ชัดเจน ไม่โปร่งใส ขาดเกณฑ์ในการวัดและประเมินด้านเจตคติ คุณลักษณะและความประพฤติ วิธีการปฏิบัติมีหลากหลาย ทำให้ขาดเอกภาพในการประเมิน ประเมินเฉพาะผลงาน การให้น้ำหนักในการประเมินไม่เหมาะสม จุดมุ่งหมายในการประเมินไม่ตรงกัน และไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่สามารถประเมินผลตามสภาพจริงได้ การประเมินการพัฒนาของผู้เรียนทำได้ไม่ตรงกัน แนวคิดหรือหลักการประเมินของแต่ละบุคคลแต่ละสถานศึกษาไม่เหมือนกัน และเวลาที่ใช้ในการประเมินไม่เพียงพอ

2.3 ด้านเครื่องมือประเมิน ได้แก่ การออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดไม่ได้ เครื่องมือวัดไม่ครอบคลุมพฤติกรรมที่จะวัด และวัดได้ไม่ตรงตามเนื้อหา สร้างเครื่องมือวัดตามประเภทของการประเมินไม่ได้ ขาดเครื่องมือที่ใช้วัดพัฒนาการคุณลักษณะที่ต้องการ ไม่สามารถสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก(Rubric Scoring)เพื่อให้คะแนนชิ้นงาน ไม่สามารถตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดและเคยชินกับการใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ

2.4 ด้านมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ ผู้สอนประเมินผลการสอนเป็นไปตาม Benchmark หรือไม่ ประเมินผลได้ครบถ้วนหรือไม่ การประเมินผลมีคุณภาพตามเกณฑ์หรือไม่ ความสามารถในการประเมินผลของแต่ละสถาบันแตกต่างกันส่งผลให้มาตรฐานการศึกษาแตกต่างกัน การตีความการประเมินตามสภาพจริงทำให้มาตรฐานผู้เรียนต่างกัน เกณฑ์การประเมินต่างกัน ทำให้มาตรฐานผู้เรียนแตกต่างกัน และแต่ละสถานศึกษามีมาตรฐานในการสร้างหลักสูตรต่างกัน เนื้อหาต่างกัน จะนำไปสู่มาตรฐานที่แตกต่างกัน

2.5 ด้านกฎระเบียบ ได้แก่ สถานศึกษาบังคับให้ใช้กฎเกณฑ์การประเมินตามระเบียบของสถานศึกษา ทำให้ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และสถาน

ศึกษายังต้องใช้ข้อสอบรวมของสถานศึกษาในเครือ ผู้สอนจึงต้องสอนเนื้อหามากกว่ากระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้

2.6 ด้านการจัดการ ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่มีประสบการณ์ด้านการประเมิน ผู้สอนต้องเปลี่ยนแปลงวิธีสอนจึงจะประเมินได้ตามเป้า รูปแบบในการประเมินทุกระดับต้องมีการประสานกัน ควรมีหน่วยประเมินมาตรฐานกลางซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสำนักรับรองมาตรฐานกลาง ผู้ปกครองไม่เข้าใจการจัดการศึกษา/ไม่ทราบการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สถานศึกษาไม่มีความพร้อม ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนับสนุน ไม่สามารถนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาผู้เรียนได้จริง นำไปใช้ได้ไม่ชัดเจน ปัญหาการเทียบโอน จำนวนผู้เรียนในแต่ละชั้นมีมาก ไม่เอื้อต่อการประเมินตามสภาพจริง สื่อการสอนมีไม่เพียงพอ ผู้สอนมีภาระการสอนและภาระงานอื่นมาก มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนต่างกัน การประเมินผลย่อมต่างกันซึ่งจะส่งผลต่อการศึกษาต่อและการยอมรับผลการเรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องในต่างจังหวัดได้รับข้อมูลน้อยมากและไม่เป็นปัจจุบัน การประเมินผลตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ไม่สอดคล้องกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยไม่ยอมรับผลการประเมินของโรงเรียนในการรับเข้าศึกษาต่อและการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยให้ทำโครงการ จะมีปัญหาในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

3. การวัดและการประเมินผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ กรณีศึกษา 8 ประเทศ พบว่า ประเทศในกลุ่มยุโรป ได้แก่ สหราชอาณาจักร สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสวีเดน รวมถึงประเทศออสเตรเลียและแถบเอเชีย คือ ฟิลิปปินส์ มีระบบการวัดและการประเมินที่ค่อนข้างชัดเจนและตายตัว เน้นการให้ความสำคัญกับคะแนนการสอบค่อนข้างมากกว่าข้อมูลการประเมินด้วยวิธีการอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สหราชอาณาจักร และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ที่เน้นการสอบโดยใช้ข้อสอบมาตรฐานซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข้อสอบอัตนัย เป็นการประกันคุณภาพว่า ผู้ที่สอบผ่านถือว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะเป็นบัณฑิตในสาขาวิชาชีพนั้นๆอย่างสมบูรณ์ ส่วนประเทศเล็กๆ อย่างมอลตา เน้นการประเมินผลโดยใช้วิธีต่าง ๆ กัน รวมถึงการประเมินผลตนเองของผู้เรียน สำหรับประเทศแคนาดา มุ่งใช้การวัดและการประเมินผู้เรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้โดยตรงมากกว่าที่จะเป็นเพียงการตัดสินความสามารถ และความพยายามของผู้เรียนในขณะที่ สหรัฐอเมริกามุ่งใช้การวัดและการประเมินให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ทำให้เกิดรูปแบบการวัดและการประเมินที่หลากหลายรวมทั้งมีการพัฒนาตลอดเวลา เพื่อให้ได้ประโยชน์ครบตามปรัชญาที่นักวิชาการแต่ละยุคแต่ละสมัยกำหนดขึ้น

ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (Internet)

นโยบายการให้ระดับคะแนนของคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยนอร์ทเวสเทิร์นสหรัฐอเมริกา เริ่มใช้ในปี ค.ศ.2000 การให้ระดับคะแนนยึดจำนวนนักศึกษาเป็นสำคัญ โดยใช้กับรายวิชาที่มี นักศึกษาเรียนไม่น้อยกว่า 40 คน การให้ระดับคะแนนแบ่งออกเป็น 10 ระดับ มีรายละเอียด ดังนี้

ระดับคะแนน	ค่าระดับ	จำนวนสูงสุด (%)	จำนวนต่ำสุด (%)
A ⁺	4.33	7	3
A	4.00	15	12
A ⁻	3.67	15	10
B ⁺	3.33	30	15
B	3.00	35	20
B ⁻	2.67	15	10
C ⁺	2.33	7.5	0
C	2.00	7.5	0
D	1.00	7	0
F	0	7	0

ระดับคะแนนแต่ละระดับมีช่วงห่างประมาณ 0.33 นักศึกษาจะจบหลักสูตรได้ต้องมีเกรดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.33 "Grades of Northwestern University School of Law" (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก http://www.law.northern.edu/mainpages/curriculum/grading_policy.htm April 25,2003

ระเบียบการให้ระดับคะแนนของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา กำหนดให้นักศึกษาทุกคนมีผลการเรียนเป็นคะแนนอยู่ในช่วง 65-95 คะแนนทุกวิชา และแบ่งผลการเรียนออกเป็น 10 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	ช่วงคะแนน	ความหมาย
A ⁺⁺	93-95	ดีเด่น
A ⁺	90-92	เด่น
A	87-89	ยอดเยี่ยม
AB	85-86	ดีมาก
B	83-84	ดี
BC	80-82	พอใช้
C	77-79	ยอมรับได้
CD	75-76	อ่อน
D	70-74	อ่อนมาก
F	65-69	ตก

การพิจารณาให้ระดับคะแนนนักศึกษา จำแนกตามลักษณะของกลุ่ม คือ กลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็ก โดยกลุ่มใหญ่นักศึกษาตั้งแต่ 30 คนขึ้นไป กำหนดเกณฑ์คะแนนไว้ดังนี้

ช่วงคะแนน	กลุ่มใหญ่	กลุ่มเล็ก
90-95	5-15%	0-20%
85-89	28-38%	25-40%
80-84	35-45%	30-50%
77-79	7-17%	5-20%
65-76	3-13%	0-15%

“Grading Rules University Wisconsin Law School” (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.law.wisc.edu/> March 18,2003